

Schoolplan 2011-2014

Ontmoet,
ontdek,
ontwikkel
en beleef je eigen wereld.

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
Hoofdstuk 1 Pieter Wijten + Leerrijk!	8
Wie zijn wij?	8
Wat willen wij?	14
Hoofdstuk 2 Koersuitspraken.....	18
Koersuitspraak 1: identiteit / uitwerking kernwaarden.....	18
Koersuitspraak 2: schoolontwikkeling / sociaal emotionele ontwikkeling / veilige omgeving.....	20
Koersuitspraak 3: schoolontwikkeling / Passend onderwijs / handelingsgericht werken.....	22
Koersuitspraak 4 : schoolontwikkeling / PARWO = passend reken- en wiskundeonderwijs.....	26
Koersuitspraak 5: Intensievere Ouderparticipatie	30
Koersuitspraak 6: Duurzaamheid	32
Koersuitspraak 7: Inzet ict.....	34
Hoofdstuk 3 Overige eigen beleidsvoornemens	36
Hoofdstuk 4 Verplichte activiteiten	38
Bijlagen	39

Voorwoord

Geachte lezer,

Basisschool Pieter Wijten valt onder het schoolbestuur **Leerrijk!**

Ten aanzien van de plancyclus ligt er bovenschools een gezamenlijke afspraak. Hierover, en over andere bovenschoolse informatie, kunt u lezen in het eerste gedeelte van dit schoolplan. Maar allereerst willen we in het eerste gedeelte vertellen wie wij zijn.

Ook de komende jaren staan er weer grote veranderingen te wachten voor het basisonderwijs in het algemeen en basisschool Pieter Wijten in het bijzonder. Denk hierbij aan o.a. : passend, boeiend, handelingsgericht onderwijs met meer kansen voor alle kinderen, ICT (bijv. elektronische leeromgeving met eigen digitale werkplekken) nieuwbouw, samenwerking Hugo, inpassen natuurspeelleertuin.....

Gesprekken met team en mr, enquêtes onder ouders¹ en personeelsleden hebben bijgedragen aan de invulling van dit schoolplan en dat alles vanuit de visie op onderwijs zoals we die de afgelopen jaren hebben vastgesteld en verwoordt in ons motto.

Belangrijkste is dat we niet moeten vergeten dat kinderen en leerkrachten met plezier naar school mogen gaan waar we elkaar **ontmoeten**, waar we de wereld **ontdekken**, en ons zo **ontwikkelen**, en onze **eigen wereld mogen beleven**.

Op pagina 7 willen wij d.m.v. een mindmap snel en doeltreffend aangeven waar de speerpunten liggen voor de komende jaren.

Graag nodigen wij u uit om, indien u dat wenst, op dit schoolplan te reageren.

Bij voorbaat dank, Ad de Laat (dir.)

¹ Waar in dit schoolplan “ouders” staat, kan gelezen worden: ouders en/of verzorgers.

Inleiding

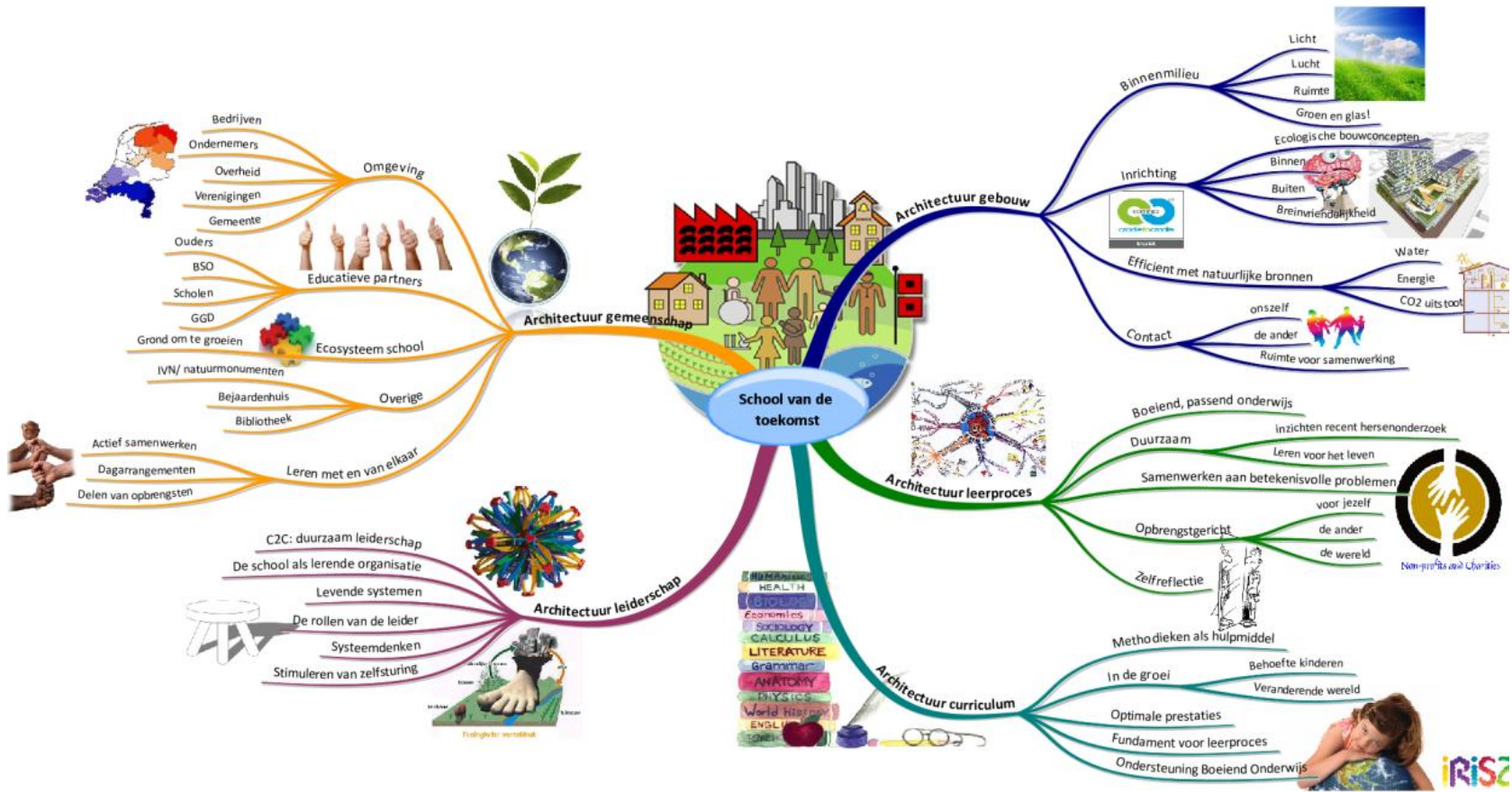
Pieter Wijten streeft optimale ontwikkelingskansen na voor alle kinderen. Wij zijn in 2010 gestart met handelingsgericht werken en de 1 zorgroute. Doel van de route is om op de P.W. goed passend en boeiend onderwijs te realiseren. We vinden autonomie van het kind belangrijk en willen het kind graag zien als full partner . Dat is de reden dat we de term zorgroute vertaald hebben naar “meerkansenroute”.²

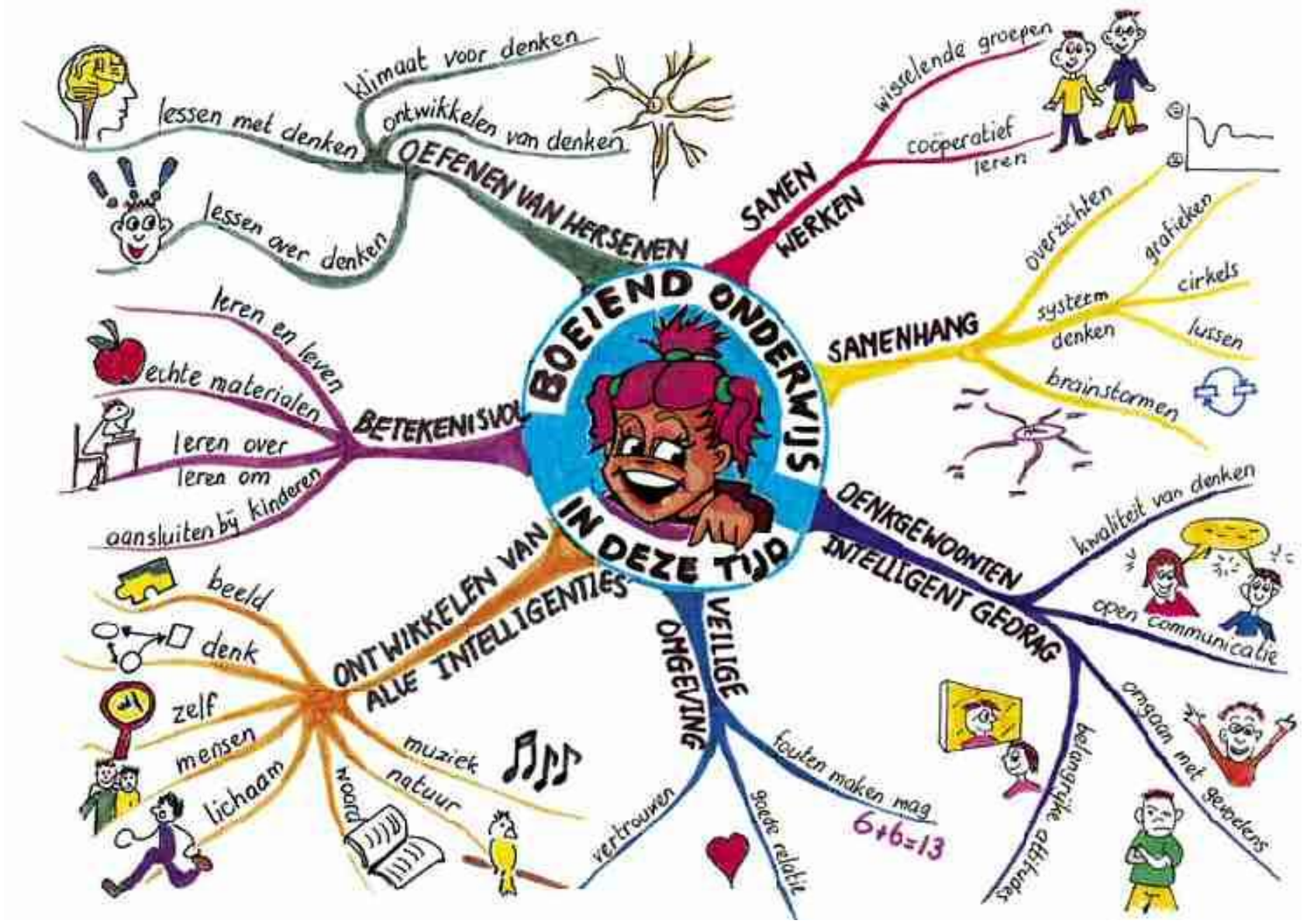
De noodzaak tot leren bestaat al zolang er leven is : leven is leren. Het overleven van de soort is afhankelijk van de mate van aanpassing aan de veranderende omgeving. Leren is je kunnen aanpassen aan de veranderende omgeving. Leren voor de toekomst. De mindmap “**School voor de toekomst**” geeft op visuele wijze weer van waaruit we vertrekken....de takken van de mindmap “**Boeiend Onderwijs**” om kinderen te leren. Beide mindmaps staan op de volgende pagina’s afgebeeld. Het team schoolt zich in het eigen maken van de verschillende vaardigheden behorend bij Boeiend Onderwijs. Het is onze ambitie om de komende schooljaren een impuls te geven aan de vormgeving van de kwaliteit van het leren en het leerproces vanuit inzichten uit hersenonderzoek. De kunst van het denken m.b.v. de kunst van het leren te vertalen in de kunst van het leven! In het document “Elk kind een belofte” (Onderwijs- en begeleidingsroute op de PW) wordt nader ingegaan op de manier, waarop basisschool Pieter Wijten haar onderwijs vorm geeft en tegemoet wil komen aan de verschillende manieren waarop kinderen leren.

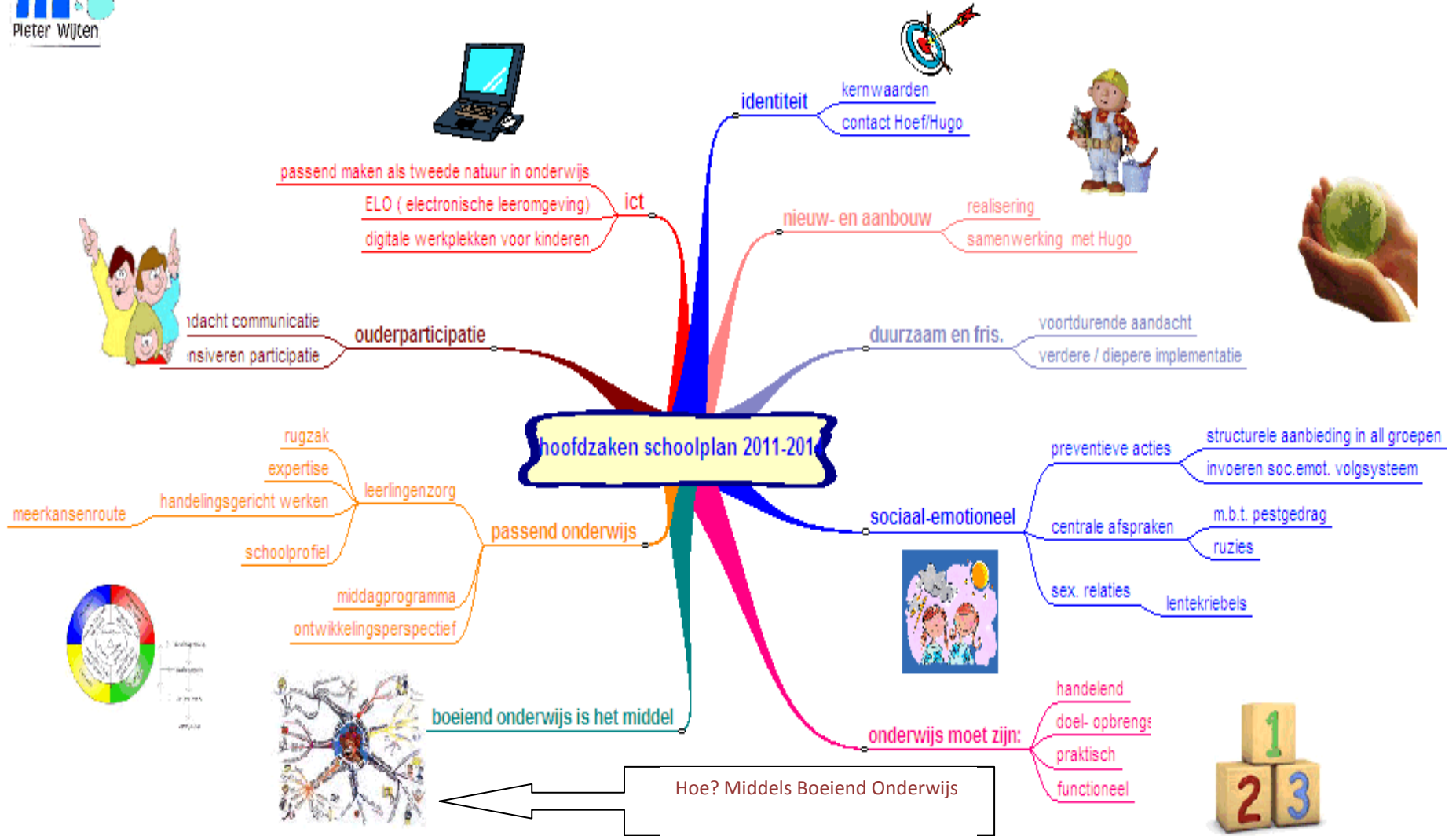
Belangrijkste items/koersuitspraken voor dit schoolplan zijn:

- Hoe zien we de bovenschoolse kernwaarden **kernwaarden** concreet terug in onze school?
- Hoe kunnen we een bijdrage leveren aan een betere **sociaal-emotioneel ontwikkeling** van de kinderen?
- Uitbouwen handelingsgericht werken (**HGW**) / meerkansenroute.
- **Parwo** (passend reken- en wiskunde onderwijs) voortzetten en uitbouwen
- Verder uitwerken van **duurzaamheidgedachte** in ons onderwijs / zo komen tot duurzaam leren.
- **ICT**: meer digitale en flexibele werkplekken voor kinderen om uit te groeien naar een elektronische leeromgeving (ELO).

² De meerkansenroute krijgt gestalte door middel van de 7 uitgangspunten van handelingsgericht werken.(zie: koersuitspraak 3 van dit schoolplan.)

Hoofdstuk 1 Pieter Wijten + Leerrijk!

Wie zijn wij?

Ligging

De school ligt in Waalwijk-Zuid in de wijk Bloemenoord-Groenewoud. Het gebouw stamt uit 1970. In het hoofdgebouw zijn de groepen 3 t/m 8 gehuisvest. De lokalen bevinden zich rondom een aula, die voor verschillende activiteiten wordt gebruikt.

In de dependance van de school wordt onderwijs gegeven aan twee heterogene kleutergroepen. Beide kleutergroepen hebben de beschikking over een groot speelleerlokaal, daarnaast is er een centrale hal en een groot gymlokaal. Tevens hebben de kleuters een aparte knusse speelplaats. Naast het kleutergebouw is een unit geplaatst waarin een peuterspeelzaal is gehuisvest. Hiermee wordt intensief samengewerkt. Het leerlingaantal ligt al jaren rond de 150 kinderen.

Historie

De school is gestart in 1970. De Pieter Wijtenschool dankt haar naam aan de Waalwijker Pieter Wijten. Pieter Wijten werd geboren op 20 september 1839. Hij woonde in een groot herenhuis in het centrum van Waalwijk en leidde een stil en teruggetrokken leven. Hij was een rijke bierbrouwer en had geen naaste familie. Met politiek bemoeide Pieter Wijten zich niet, ook niet met gemeentelijke aangelegenheden. Wel steunde hij allerlei mogelijke goede doelen. Zo schonk hij grond aan de broeders van de St.Jansparochie, bekostigde het koperen dak van de St. Janskerk en mede door zijn goede gaven werd de inmiddels gesloopte Antoniuskerk werkelijkheid. Ook voor katholiek lager onderwijs heeft Pieter Wijten zijn verdiensten gehad. Dankzij hem werd de St. Petruschool gebouwd, de eerste katholieke lagere school voor jongens in Waalwijk. Pieter Wijten stierf op 12 februari 1920 en schonk zijn bezittingen aan de Waalwijkse kloostergemeenschap. Gezien zijn betekenis voor de Waalwijkse (katholieke) geloofsgemeenschap is onze school naar hem vernoemd.

Identiteit + missie

Basisschool Pieter Wijten is een katholieke school. Onze school is een afspiegeling van de huidige maatschappij. In onze samenleving wonen mensen van verschillende culturen met verschillende opvattingen. Kinderen van nu moeten als volwassenen een zinvolle plaats in deze samenleving zien te vinden. Daarom is het nodig dat ze een eigen standpunt kunnen innemen en open staan voor andere meningen en opvattingen. Basisschool Pieter Wijten wil, vanuit een respectvolle houding naar iedereen, met zorg werken aan leefregels waardoor de identiteit vorm krijgt en uitstraalt naar de kinderen, hun ouders en de omgeving. Middels o.a. het geven van catecheselessen, vieren en bidden wil de school kinderen tot steun zijn bij het zoeken naar die levenshouding. Vanuit dit christelijk perspectief kunnen we onze missie samenvatten in een zin:

Ons onderwijs is erop gericht om onze kinderen vanuit een christelijke levensbeschouwing op een natuurlijke en duurzame manier, voor te bereiden op een passende plaats in een zich steeds sneller ontwikkelende, multiculturele en technologische maatschappij.

Boeiend Onderwijs

In de mindmap op de pagina 6 worden overzichtelijk de onderdelen van Boeiend Onderwijs weergegeven. Opgemerkt mag worden dat we het symbolisch vinden dat de tak van “Veilige omgeving” onderaanstaat....als fundament. Typerend.....daar stoelt het gehele onderwijs van de Pieter Wijtenschool op. Dat is ook het belangrijkste onderdeel van onze visie op onderwijs: kinderen kunnen alleen leren in een omgeving waar ze zich veilig voelen. Ook leerkrachten kunnen alleen 100% effectief werken in een omgeving waar ze zich prettig voelen. Bij het praktisch realiseren van de onderdelen van Boeiend Onderwijs willen we niet de nadruk leggen op één aspect (tak) van Boeiend Onderwijs maar alle onderdelen die aandacht geven die we nodig achten.

Frisse, duurzame school³

Op 5 november 2010 werd onze school officieel geopend als eerste frisse school van Noord-Brabant. Dat betekent dat wij:

- Willen werken en leren in een duurzaam en gezond gebouw.
- Rond dat gebouw een duurzame, gezonde, uitdagende, groene omgeving willen creëren.
- En we willen een duurzame ontwikkeling ,gezondheid en groen inpassen in het onderwijs!

Typering basisschool Pieter Wijten

Pieter Wijten is een kleine zeven-klassige buurtschool met een populatie van kinderen van gemiddeld lager opgeleide ouders. De school streeft er naar adaptief boeiend onderwijs te realiseren. Ongeveer 30 % van de leerlingen is van allochtone afkomst, veelal Turks. In verband hiermee participeert de school actief in het gemeentelijke achterstandenbeleid. De ouders zijn betrokken bij het schoolgebeuren, zowel praktisch tijdens de schooluren als daarna bij extra hulp of overleg. Toch is versterking van de betrokkenheid een item voor de komende periode omdat we vinden dat er meer en beter geleerd wordt wanneer ouders extra betrokken zijn met het wel en wee van hun kind(eren) op school.

³ zie ook koersuitspraak 6 verder in dit schoolplan.

Schoolorganisatie

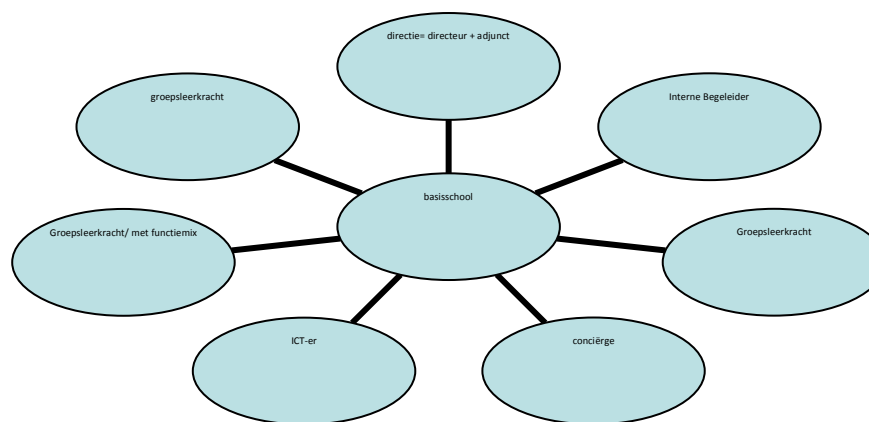
Basisschool Pieter Wijten werkt met groepen die zijn ingedeeld volgens het jaarklassensysteem. In de kleutergroepen wordt heterogeen gewerkt: jongste en oudste kleuters zitten in dezelfde groep. Afhankelijk van toegekende financiële middelen wordt er al dan niet gewerkt met combinatiegroepen. Daarnaast zien we grote voordelen in het werken met combinatiegroepen...alleen het feit dat oudste jongeren kunnen helpen is zo'n voordeel. Het streven is erop gericht per groep met niet meer dan twee vaste leerkrachten te werken, maar uitzonderingen zijn in bijzondere omstandigheden mogelijk of noodzakelijk.

Samenwerken is een van de pijlers van Boeiend Onderwijs. Vanuit die visie wordt er niet alleen samengewerkt binnen de groep maar ook met andere groepen wat bijvoorbeeld gedaan wordt tijdens het middagprogramma zodat inzet van meervoudige intelligentie benut kan worden.

Functies:

Basisschool Pieter Wijten kent:

- Een **directeur**: Deze draagt de algemene verantwoording maar houdt zich in de huidige samenstelling vooral bezig met financiële -, personeels- en beleidszaken.
- Een **adjunct-directeur**: Deze neemt de taken van de directeur waar tijdens diens afwezigheid.
- **Interne begeleider**: Deze ondersteunt leerkrachten in hun begeleiding van de kinderen maar onderzoekt en werkt ook samen met de kinderen.
- **Groepsleerkrachten**: Het streven is erop gericht voor elke groep een eigen leerkracht te hebben, waarbij het verschijnsel duo-baan geen uitzondering is. Als de formatie dat vraagt kan het voorkomen dat groepen gecombineerd worden.
- **Leraar in functiemix**: Voor elke periode wordt een aparte taak voor de functiemix aangegeven. (zie paragraaf functiemix)
- **Conciërge**: Afwisselend is er een dagdeel op onze school een conciërge werkzaam, die een breed scala aan ondersteunende taken verricht.
- **ICT-er**: deze ondersteunt het team voornamelijk op technisch gebied. Samen met de directie krijgt inhoud (software-inzet) de nodige aandacht.

Met betrekking tot de organisatievorm is het zo dat ook Pieter Wijten natuurlijk in de geest van Leerrijk! de school organiseert (volgens Rijnlands model (zie www.leerrijk.nl). Hetgeen betekent dat de leiding van de school niet topdown werkt....vandaar dat het organisatiemodel ook weergegeven kan worden zoals hierboven.

Taken:

Van de volgende taken binnen het team vinden we dat beiden een functie behoort te zijn. In contacten met het bestuur willen we hier op aandringen.

- Een interne coördinator technologie (ICT-er): Deze coördineert het ICT-beleid. Op dit moment is er een ICT-er voor een dagdeel beschikbaar. Hier wordt intensief samengewerkt met collega basisschool Meerdijk.
- SVIB-er: zet op professionele wijze videobeelden in bij de begeleiding van leerkrachten en leerlingen.(Opmerking: op dit moment zijn adjunct, IB en SVIB in één persoon verenigd. Dit betekent dat Pieter Wijten in deze erg afhankelijk is van één persoon. Daarom dat er gestreefd wordt naar een schaduw-IB-er.)

Overige taken binnen het team worden in onderling overleg verdeeld en vastgelegd in een jaarlijks taakoverzicht/taakbeleid. De takenlijst van dit taakbeleid staat elk jaar ter discussie.

Urenmodel:

We werken met het zgn. Hoornse model. D.w.z. dat de hele school met dezelfde schooltijden werkt. Alle kinderen gaan dan elk jaar 940 uur naar school.

contact met Ouders

Wij vinden de communicatie met ouders super belangrijk en streven er ook elk schooljaar naar om die structureel te verbeteren. Zie hiervoor ook de werkmap van de school.

Overleg met MR

Via de MR zijn ouders betrokken. Deze vergadert zes keer per schooljaar en daarbij zijn drie personeelsleden en drie afgevaardigden van ouders aanwezig. De directeur is (gedeeltelijk) aanwezig bij elke vergadering. Vaste onderdelen tijdens die bijeenkomsten zijn: informatie vanuit de directie (onderwijszaken, beheer + organisatie, personeel, financiën), vanuit de ouderraad, GMR. Arbozaken zijn een vaststaand onderdeel en het volgen van plannen en activiteiten zoals die zijn vastgelegd in het schooljaarplan.

Interne communicatie

E-mail speelt een steeds grotere rol als instrument voor communicatie. Te meer ook daar Pieter Wijten veel parttimers kent en verdeeld is over twee gebouwen. Leerkrachten moeten beseffen dat ze voortaan elke dag hun e-mail postvak openen. Aan het begin van de week wordt vanuit de directie een "PeeWeetje" verzonden met een overzicht van op stapel staande activiteiten, afspraken, informatie, overzichten, agenda's, persoonlijke informatie. Ook worden berichten doorgestuurd via de mail zoals o.a. de Leerrijker en de info van Dyade.

Externe communicatie

Het wordt belangrijker om basisschool Pieter Wijten steeds meer en beter te profileren voor de buitenwereld. De website van de Pieter Wijten zal een actueel open venster moeten zijn van de school. Technisch zal er voor gezorgd moeten worden dat informatie actueel en adequaat beschikbaar wordt. Een optimaal functionerend intranet zal in de toekomst bijdragen aan wederzijds effectief communiceren.

Communicatie met derden:

Steeds duidelijker wordt dat de basisschool en zeker de Pieter Wijten hun vizier richten op de buitenwereld. De school staat midden in de samenleving. Vanuit dat standpunt willen we alle nuttige en belangrijke contacten aangaan met de wereld om ons heen.

Externe deskundigheid

Indien nodig zal de school gebruik maken van externe deskundigen. Ook binnen het samenwerkingsverband Waalwijk zal dit mogelijk zijn. Regelmatig worden ook door ouders externe deskundigen in de arm genomen voor onderzoek of ondersteuning van hun kind(eren). We zien ook steeds meer instituten en bureaus ontstaan die ouders met kinderen met problemen willen helpen. Vaak ook onder schooltijd. Als school is het goed hier kritisch mee om te gaan en het beleid van het bestuur te volgen in deze. We zullen ontwikkelingen volgen en informatie over externe deskundigen bundelen. Leerkrachten zijn ten alle tijden bereid om overleg te voeren met externe deskundigen wanneer dat in het belang van het kind is.

Aandacht voor elke leerling (Zie ook het schoolbeleidsstuk: Elk kind een belofte)

Vanuit deze alinea willen we graag verwijzen naar onze zorgbeleidsstuk: Elk kind een belofte.. Wel willen we hier onze belangrijkste uitgangspunten verwoorden.

We streven een harmonische ontwikkeling van **alle** kinderen na. Het realiseren van een veilige omgeving waarbij fouten maken mag en we vertrouwen hebben in de kwaliteiten van elk kind is voor ons voorwaarde om tot succesvol leren te komen. Het team maakt zich handelingsgericht werken eigen om zo optimaal mogelijk aan te kunnen sluiten bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen.

Wat op andere scholen “1-zorg-route” heet, noemen wij: **meerkansenbeleid**. Meerkansenbeleid is in ontwikkeling om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van **al** onze kinderen zodat we op termijn passend onderwijs kunnen bieden. De intern begeleider ondersteunt dit leerproces.

kinderen met specifieke behoeften hebben natuurlijk ook onze specifieke aandacht nodig. Kinderen ontwikkelen zich van nature. Ze zijn nieuwsgierig en willen steeds iets nieuws leren. Op school stimuleren we deze ontwikkeling en dagen we de kinderen uit dingen zelf te ontdekken. Als de ontwikkeling wat minder vanzelfsprekend verloopt, bieden wij hulp. Wie moeite heeft met bepaalde leerstof krijgt extra hulp en oefenstof aangeboden. Daarnaast krijgen leerlingen die goed kunnen leren extra aandacht, bijvoorbeeld in de vorm van meer uitdagende en moeilijkere leerstof in de klas. Soms geven het gedrag of de uitslag van toetsen aanleiding om externe deskundigen te raadplegen. Betreffende ouders worden geïnformeerd en om toestemming gevraagd voor dat deskundigen worden ingeschakeld. Moeilijkheden met leren en andere problemen worden in de meeste gevallen door de leerkracht als eerste opgemerkt. Maar ook ouders kunnen de ‘aangever’ zijn. Ook uitslagen van regelmatig afgenomen toetsen kunnen dergelijke signalen afgeven. In dat geval heeft de groepsleerkracht met de interne leerlingbegeleider een gesprek om te kijken welke stappen er verder ondernomen gaan worden.

In principe verblijven alle kinderen acht jaar op onze school. Als er overduidelijk sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong op meerdere ontwikkelingsgebieden komt het voor dat kinderen een jaargroep overslaan. Voor kinderen die zich wat minder ontwikkelen op meerdere ontwikkelingsgebieden dan verwacht mag worden binnen een jaargroep zijn er drie opties:

- Het kind gaat door naar de volgende groep maar krijgt daar onderwijs op het niveau dat bij hem/haar past.

- Het kind krijgt een handelingsplan waarbij specifiek op de leerling gerichte doelen worden geformuleerd. Daaraan moet het kind voldoen. Anders worden de volgende twee opties overwogen:
 - a. Het kind komt in aanmerking voor een speciale school voor basisonderwijs. Deze beslissing wordt nooit door onze school genomen. De betreffende speciale school voor basisonderwijs beslist over toelating nadat de onafhankelijke Permanente Commissie Leerlingenzorg daartoe heeft geadviseerd.
 - b. Het kind doet een jaar langer over de basisschooltijd. "Zittenblijven" is een woord dat de lading niet dekt; het kind gaat verder op het niveau waar het gebleven is. Het beleid op onze school is in uitzonderlijke gevallen te beslissen dat het kind een jaartje langer over de basisschool doet. De criteria daarbij zijn:
 - een jaar langer moet een voorspelbare meerwaarde hebben m.a.w. het kind moet leerbaar zijn
 - het kind moet het plezier in het schoolgaan blijven behouden

Wat willen wij?

Visie-uitspraken / koersuitspraken met betrekking tot:

Identiteit⁴

Met betrekking tot de identiteit van de school moet opgemerkt worden dat in de komende schoolplanperiode er nieuwbouw aan de school komt waarin onder andere een andere basisschool wordt gehuisvest: bs. Hoef/Hugo (afdeling Hugo). Enerzijds zullen we in de komende periode moeten nadenken of we onszelf nog duidelijker presenteren als basisschool Pieter Wijten met de identiteit en de praktisering daarvan zoals in de bijlage omschreven.....anderzijds zullen we ook moeten nadenken over samenwerking met de Hoef-Hugoschool of misschien zelfs samenvoeging. Hoe een en ander in de komende periode zal uitpakken is nog de vraag omdat we hier ook afhankelijk zijn van de reactie van de Hoef-Hugoschool en haar bestuur. Zeker is dat intensief contact tussen beide scholen (en Mikz / kinderopvang) onontbeerlijk is. Wel willen we in alle contacten in deze de identiteit van de school (zo veel / goed mogelijk) overeind houden. Daarnaast zullen de kernwaarden (zie verder) ook de nodige aandacht opeisen in de komende planperiode.

Onze visie...

We willen in ons onderwijs duurzaam leren tot stand brengen, waarbij we duurzaamheid zien in de betekenis van blijvend. Datgene wat je leert, heeft betekenis voor je, het wordt van jou en je raakt er daardoor bij betrokken. We zien duurzaamheid in de betekenis van je verantwoordelijk voelen voor de samenleving van nu en die van morgen, hier en elders. Keuzes die nu gemaakt worden, bepalen de toekomst. We willen dit een vaste plaats in ons onderwijs geven. We zien duurzaamheid ook in de betekenis van onderlinge verbondenheid. Het besef dat we allemaal deel uit maken van één samenhangend systeem. Door het bevorderen van samenhang en systeemdenken, leren we kinderen te kijken naar zowel het geheel als naar de onderlinge relaties.

In samenhang willen we duurzame resultaten tot stand brengen. Duurzame resultaten zijn de uitkomst van goede leerprocessen, zowel van kinderen als van volwassenen die deze leerprocessen en leeromgeving realiseren.

Kennis van je eigen motieven, kwaliteiten en deskundigheden helpt om verantwoorde keuzes te maken voor kwalitatief hoogwaardig en duurzaam onderwijs. Onderwijs van nu en onderwijs van en voor de toekomst. Dit willen we realiseren middels Boeiend Onderwijs.

⁴ Zie voor meer info betreffende IDENTITEIT bijlage:

Onderwijs

Kernbegrippen in de komende planperiode zijn: passend, handelings-, doel- en opbrengstgericht, praktisch en functioneel. Via handelingsgericht werken willen we komen tot een “Meerkansenroute” waar alle kinderen profijt bij hebben. Belangrijk daarbij is dat kinderen (en teamleden) zich veilig voelen in die onderwijssetting. Daarom ook dat we aandacht gaan schenken aan het sociaal-emotioneel aspect van het onderwijs. “Boeiend Onderwijs” is het middel om onze doelstellingen te bereiken. Ook ICT (met name de elektronische leeromgeving) zal daarbij een grote rol gaan spelen. (zie ook “koersuitspraken 2,3,4,5,” verder in dit plan.)

Samenwerking met ouders

In de mindmap voor in dit schoolplan hebt u al kunnen zien dat een van de speerpunten de komende planperiode de communicatie met de ouders is. Wij streven ernaar om de betrokkenheid van ouders zo groot mogelijk te laten zijn. Uitgangspunt is het beleidsstuk van Leerrijk! “Partnerschap tussen ouders en school” waarin het gemeenschappelijk belang van ouders en school wordt vernoemd, namelijk: het zorg dragen voor optimale omstandigheden voor een positieve ontwikkeling en het leren van kinderen. De daarbij behorende investeringen van school en ouders dienen een noodzakelijke vanzelfsprekendheid te zijn. In de voorliggende schooljaren (2009/2011) hebben ouderraad en MR gezamenlijk een onderzoek gedaan onder de ouders met als doelstelling: Hoe kunnen we ouders meer en meer betrekken bij het onderwijs van hun kinderen. Hieruit zijn ook enkele concrete voorstellen gedaan naar school toe. Hier moeten en willen we wat mee doen. Zie koersuitspraak 5 verder in dit schoolplan.

Afstemming op omgeving

De basisschool, die ook buurtschool is, zal zich onherroepelijk moeten richten op en aansluiten bij de omgeving. Deze afstemming ontstaat gedeeltelijk automatisch omdat ouders (wijkbewoners) een grote inbreng (dienen te) hebben in het dagelijkse gebeuren van de school. Dat geschiedt onder andere door acties van werkgroepen van de ouderraad. Anderzijds zal de school acties met en voor de omgeving steunen en daarbij aansluiten. Voor Pieter Wijten geldt met name dat we het project ‘**talenten in de wijk**’ willen continueren. Dit is een project waarbij mensen uit de omgeving van de school hun talenten ter beschikking stellen van de school, in en buiten de groep. Dit project wordt gestimuleerd door de gemeente Waalwijk.

Kernwaarden en Missie Leerrijk!

kernwaarden:

Binnen Leerrijk! onderscheiden we de onderstaande kernwaarden. Op schoolniveau worden deze nader uitgewerkt.

Samenwerking	“Wij leren van en met elkaar”
Kwaliteit	“Wij dagen kinderen en volwassenen uit om talenten en competenties veelzijdig te ontwikkelen”
Autonomie	“Wij stimuleren passende zelfstandigheid en het nemen en dragen van verantwoordelijkheid”
Respect	“Wij gaan respectvol om met de ander en de wereld”
Creativiteit	“Wij moedigen innovatieve denk- en handelwijzen aan”

Missie:

De kernwaarden zijn vertaald in onderstaande missie. Ook deze wordt nader uitgewerkt op schoolniveau.

- Wij willen een veilige, toekomstgerichte en uitdagende leeromgeving bieden waar kinderen en volwassenen vanuit hun uniciteit talenten en competenties ontwikkelen.
- Wij willen een permanent ontwikkelende en lerende organisatie zijn waar van elkaar en ook van de wereld wordt geleerd.

- Wij willen op basis van onze identiteit een actieve bijdrage leveren aan het realiseren van een leefbare en duurzame wereld. Respect voor elkaar en de omgeving is daarbij vanzelfsprekend.

Schoolontwikkeling volgens Leerrijk!

Binnen Leerrijk! is de laatste jaren gewerkt aan het ontwikkelen van een organisatiefilosofie. Daarbij is geen keuze gemaakt voor een bepaald model dat vervolgens allesbepalend is, wel is ons duidelijk geworden dat we ons het meest thuis voelen bij de Rijnlandse manier van organiseren. Het gaat te ver om op deze plaats uitvoerig in te gaan op deze materie maar gezien het feit dat het schoolplan de richtinggever is voor de schoolontwikkeling geven we wel de belangrijkste kenmerken van onze opvattingen ter zake aan.

Uitgangspunten voor de schoolontwikkeling zijn voor Leerrijk! als volgt te typeren:

- Veranderingen worden niet "van bovenaf" bepaald. Op stichtingsniveau worden gezamenlijk de kaders bepaald, scholen geven zelf vorm aan de uitwerking van de die kaders en de veranderingen die dat met zich meebrengt.
- Dit soort veranderingen zijn niet nauwkeurig te plannen en te controleren, ze zijn immers niet lineair van karakter. Er spelen veel factoren, interacties en verbindingen een rol en dat maakt een dergelijk traject onvoorspelbaar. Niet voor niets gebruiken we liever het woord **ontdekkingsreis** en gaan we uit van een ontwikkeling die gebaseerd is op vertrouwen in de professionals en eveneens op de gedachte dat men zelf het proces volgt en stuurt.
- Vernieuwing en ontwikkeling betekenen altijd gedragsverandering. Deze verandering is niet maakbaar middels protocollen en voorschriften maar zal juist moeten ontstaan uit het ontwikkelingswerk dat de mensen samen uitvoeren. In die relatie worden competenties ontwikkeld!
- Uit voorgaande valt af te leiden dat we geen voorstander zijn van grootschalige acties op bv. Leerrijk! niveau. We zoeken juist naar voor eenieder overzichtelijk trajecten, gestuurd vanuit de eigen inzichten.....op schoolniveau dus!

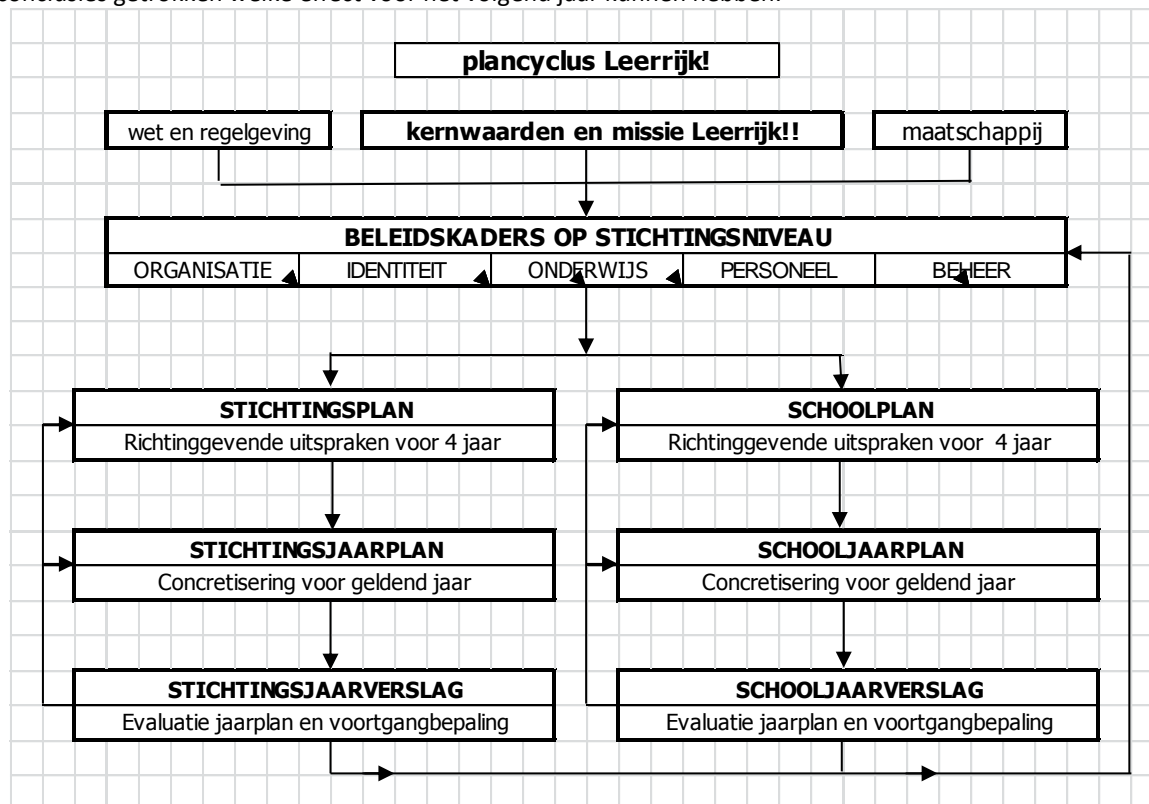
Daarnaast zijn een aantal zaken nadrukkelijk van belang als het gaat om de manier waarop we ons willen organiseren teneinde onderwijs van goede kwaliteit te kunnen realiseren. Leerrijk! wil als systeem fungeren, een systeem waarin de betrokken scholen meer dan nu met elkaar samenwerken en van elkaar leren. Maar daarbij geldt tegelijkertijd: we gaan uit van verscheidenheid, scholen stemmen zich immers af op hun leerlingen, hun omgeving. Scholen werken aan hun ontwikkeling op basis van hun collectieve ambitie welke past binnen de kaders van Leerrijk! Kaders die niet eenzijdig bepaald worden maar het gevolg zijn van dialoog binnen Leerrijk! De verantwoordelijkheid (of modern gezegd: het eigenaarschap) ligt bij de mensen die het betreffende werk uitvoeren, de verantwoording die daarbij hoort vinden we een logische consequentie. Top down leiderschap past daar niet bij, dienend leiderschap (op alle niveaus) des te meer, het gaat dan voornamelijk om het faciliteren van de kernactiviteit.

Vakmanschap, en de voortdurende ontwikkeling daarvan, is een kern-item.

De kwaliteit van het gebodene is voortdurend onderwerp van gesprek (en dat laatste dient vooral ook letterlijk gelezen te worden) met belanghebbenden; leerlingen, hun ouders/verzorgers, partijen uit de maatschappij (gemeente, inspectie), en het bestuur. Scholen maken deel uit van hun omgeving en Leerrijk! stelt zich op het standpunt dat ze daar in interactie een bijdrage aan moeten leveren.

Functie schoolplan en plaats in plancyclus

Het schoolplan is onderdeel van de binnen Leerrijk! gehanteerde plancyclus. Op basis van hetgeen op stichtingsniveau aan kaders en beleid geformuleerd is wordt in het schoolplan geduid welke ontwikkelingen de komende jaren aan bod zullen komen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in koersuitspraken, eigen beleidsvoornemens van concretere aard en verplichte activiteiten. Het schoolplan is algemeen van aard, de vertaling vindt plaats in het schooljaarplan. In dit plan wordt daar waar nodig en mogelijk in s.m.a.r.t.-termen geformuleerd wat voor dat jaar geagendeerd staat. In het schooljaarverslag wordt vervolgens de evaluatie van het afgelopen schooljaar beschreven. Daarnaast worden conclusies getrokken welke effect voor het volgend jaar kunnen hebben.

Hoofdstuk 2 Koersuitspraken

Koersuitspraak 1: identiteit / uitwerking kernwaarden.

Looptijd: gehele schoolplanperiode Proceseigenaar: schoolleiding (aansturing) / team / kinderen / ouders Vanuit kernwaarden / visie/ missie/ onderliggende missiebegrippen: kernwaarden algemeen	
Informatie en overweging	<p>In de voorliggende jaren is, op Leerrijk!-niveau ,in samenwerking met alle geledingen, gekozen voor de onderstaande kernwaarden. (zie uitgangssituatie)</p> <p>De kernwaarden zijn vertaald in onderstaande missie. Ook deze wordt nader uitgewerkt op ons schoolniveau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij willen een veilige, toekomstgerichte en uitdagende leeromgeving bieden waar kinderen en volwassenen vanuit hun uniciteit talenten en competenties ontwikkelen. • Wij willen een permanent ontwikkelende en lerende organisatie zijn waar van elkaar en ook van de wereld wordt geleerd. • Wij willen op basis van onze identiteit een actieve bijdrage leveren aan het realiseren van een leefbare en duurzame wereld. Respect voor elkaar en de omgeving is daarbij vanzelfsprekend. • Kernwaarden: respect, samenwerking, autonomie, creativiteit en kwaliteit. • Missiebegrippen: veilig, toekomstgericht, uitdagende leeromgeving, talenten en competenties, permanent leren van elkaar, leren van de wereld, identiteit, en leefbare en duurzame wereld. • “Onder de missie liggende begrippen”: de leerling als full partner, vakmanschap, dienend leiderschap.
Doelstellingen	<p>In de komende planperiode worden de kernwaarden en kernbegrippen uit de missie van Leerrijk! nader uitgewerkt voor onze school en wel zodanig dat deze in waarneembaar gedragstermen geformuleerd worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deze uitwerking zal geschieden middels het formuleren van een (daadwerkelijk) collectieve ambitie. Daarbij worden ook ouders en kinderen betrokken. • Deze uitwerking zal via meerdere invalshoeken geschieden: naast het letterlijk uitwerken van een thema kan bijvoorbeeld ook uit bestaand beleid afgeleid worden hoe we invulling geven aan een en ander. • De uitwerking en de wijze waarop die vormgegeven wordt, is ook onderwerp van overleg met de andere Leerrijk! scholen, we werken samen en leren van elkaars ervaringen.
Prestatie-indicatoren:	<p>In een manifest , met voor elke kernwaarde een hoofdstuk, wordt duidelijk, kort en bondig, de ambitie geformuleerd hoe wij de kernwaarden vertolken in de dagelijkse praktijk. Dat betekent dat in het eerste schooljaar hoofdstuk 1 (Respect) klaar moet zijn...etc.</p>

Implementatie Opzet Werkwijze activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie - `meedenk`-ronde: <ul style="list-style-type: none"> ○ 1 x teamvergadering ○ 1 x ouderraadvergadering ○ 1 x mr vergadering ○ 1 x mogelijkheid voor alle ouders om mee te denken. • Uitkomsten van de diverse `meedenk`-rondes worden samengevat • Hoofdstukken van manifest worden steeds teruggekoppeld naar geledingen ter goedkeuring. • Uiteindelijke vaststelling van hoofdstuk.
Tijd Fasering Tussendoelen	<p>Verdeling bespreking kernwaarden over de vier schooljaren.</p> <p>2011-2012: respect.</p> <p>2012/2013: samenwerking</p> <p>2013-2014: autonomie</p> <p>2014-2015: creativiteit - kwaliteit</p>
Leiderschap	Directie stuurt inhoudelijk en organisatorisch proces aan en stimuleert betrokkenheid.
Evaluatie	Vastgestelde hoofdstukken zijn de evaluatie van het proces.
Borging	Vastgestelde hoofdstukken zijn de borging van het proces.
communicatie	In elk schooljaarplan zal voor het betreffende schooljaar een traject worden opgezet en weergegeven op de schooljaarkalender.
Financiële aspecten	Vooralsnog zijn hier geen kosten aan verbonden.

Koersuitspraak 2: schoolontwikkeling / sociaal emotionele ontwikkeling / veilige omgeving.

<p>Looptijd: 4 JAAR – gehele schoolplanperiode</p> <p>Proceseigenaar: MT (AANSTURING) / TEAMLEDEN / OUDERS</p> <p>Vanuit kernwaarden/visie/ missie/ onderliggende missiebegrippen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kernwaarden: respect, samenwerking, ○ Missiebegrippen: veilig, leefbare en duurzame wereld. ○ “Onder de missie liggende begrippen”: de leerling als full partner, vakmanschap docent 	
Informatie en overweging:	<p>Een van de belangrijkste pijlers, zo niet voorwaarde, van boeiend (passend) onderwijs is het creëren een veilige omgeving. Kinderen moeten zich veilig voelen op school. Met het project “ Ik, jij, wij “ zijn we in het schooljaar 2010/2011 begonnen om expliciet aandacht te geven aan onderlinge relaties. Gaandeweg het schooljaar, mede door inbreng van de GGD, zijn we tot de conclusie gekomen dat het seksuele aspect van de relaties daarin nadrukkelijk meegenomen moet worden.</p> <p>Goed, respectvol omgaan met elkaar is een van de belangrijkste stelregels van de Pieter Wijten. Iedereen is zich daarvan terdege bewust en handelt daarnaar.</p> <p>In de kleutergroepen worden via Memelink kinderen gevolgd door observatie. In de bovenbouwgroepen (6,7,8) wordt elkaar jaar de schoolvragenlijst afgenomen waarin kinderen zelf kunnen aangeven hoe ze zich voelen. Huidige onderzoeken / enquêtes (schoolvragenlijsten, RI&E, beroepstrots) bij kinderen en personeelsleden geven aan dat een te hoog percentage (25%) zich niet prettig voelt op school. We ervaren pestgedrag en merken dat de gekozen interventies niet tot blijvende gewenste gedragsveranderingen leiden.</p>
Doel	<p>De allerbelangrijkste doelstelling is een(leef-,werk-,leer-,) klimaat te creëren waarin kinderen en volwassenen op een goede respectvolle manier omgaan met elkaar zodat iedereen zich prettig voelt op de Pieter Wijten.</p> <p>Mogelijke gevolgen zouden kunnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan op zoek wat bij ons past om doelstelling te bereiken? 2. Uitproberen of het werken met een themaweek seksuele relaties (Lentekriebels) een bijdrage kan leveren aan een goede seksuele relationele ontwikkeling.
Prestatie-indicatoren: Meetlat aan het einde van de rit!	<ul style="list-style-type: none"> • 95% van alle kinderen, ouders en personeelsleden geven in een onderzoek/enquête aan zich prettig te voelen op de PW. • Pestgedrag is aanmerkelijk afgenomen.(ervaringsgegevens) • Bij de start van de lente in 2012 wordt gewerkt met het thema “Lentekriebels” in het kader van seksuele relationele ontwikkeling. De inzet van dit thema wordt in de periode daarna geëvalueerd en beschreven. Aan de hand daarvan wordt dan een voltraject vastgesteld en beschreven voor de jaren daarna. • Alle leerkrachten gaan in het schooljaar 2012/2013 het gekozen programma en volgsysteem inzetten. Effect en gebruik worden geëvalueerd. Afspraken naar aanleiding daarvan worden nageleefd.
Implementatie Opzet Werkwijze Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Op de allereerste plaats is het belangrijk om vanuit onze visie uitgangspunten vast te leggen of we gaan werken met een vaststaand programma en zo ja....waaraan een programma en volgsysteem zouden moeten voldoen. • De directie verzamelt informatie over sociaal-emotionele volgsystemen en dito methodes/programma’s en zorgt voor presentatie en toegankelijkheid voor teamleden. • We gaan gebruik maken van externe ondersteuning om onze keuze zo goed mogelijk te kunnen maken.

	<ul style="list-style-type: none"> • De directie plant bijeenkomsten waar dit thema centraal staat. • Projectmap "Lentekriebels" wordt aangeschaft. Aandacht voor project tijdens teambijeenkomst en in communicatie met ouders.
Tijd Fasering Tussendoelen	<ul style="list-style-type: none"> • start meteen na Kerstvakantie schooljaar 2011/2012
Leiderschap	Eenzijds hebben we dit speerpunt, in gezamenlijk overleg, nodig geacht omdat we denken dat het volgen van de ontwikkeling van kinderen preventief kan werken en kan bijdragen aan een fijn klimaat op school, anderzijds stelt de onderwijsinspectie en het samenwerkingsverband deze eis. Directie heeft tot taak de teamleden te informeren, enthousiasmeren en te controleren of afspraken opgevolgd worden. De directie zal zich in de voorbereiding van de bijeenkomsten over dit onderwerp laten informeren door externe deskundigen. Daarnaast zullen externe deskundigen actief meedoen in de aanvangsfase. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan de bijdrage van de GGD aan de ouderbijeenkomst "Lentekriebels"
Evaluatie	<p>"Lentekriebels"</p> <p>Na het project "Lentekriebels" willen we met teamleden, maar ook met ouders en kinderen het project evalueren. Kinderen kunnen bevroegd worden al dan niet schriftelijk. Om alle ouders te bereiken zal dat gebeuren via een vragenlijst. Uitkomsten uit deze evaluatierondes zullen worden vastgelegd en gepresenteerd in de teamvergadering alsook in de MR-vergadering en bij de ouderraad. Ouders worden middels de geëigende kanalen op de hoogte gehouden van de uitkomsten, voortgang en de afspraken. Dit alles zal eind schooljaar 2012 afgerond moeten zijn en opgenomen worden in het schooljaarverslag van het schooljaar 2011/2012.</p> <p>Het sociaal-emotioneel volgsysteem + programma</p> <p>In de tweede helft van het schooljaar 2011/2012 zal een keuze gemaakt worden.</p> <p>In het schooljaar 2012/2013 en de jaren daarna zal er gewerkt worden met het volgsysteem. Elk jaar zal, al dan niet op de conferentiedag, besproken worden of het volgsysteem op dezelfde wijze ingezet gaat worden in het daaropvolgende schooljaar. Ouders worden daarvan op de hoogte gehouden. Bij de evaluatie zullen uitkomsten uit ingevulde vragenlijsten van ouders en leerlingen meegenomen dienen te worden.</p>
Borging	Dit onderdeel van de schoolontwikkeling zal overzichtelijk worden weergegeven in een actuele mindmap. Deze mindmap en alle afspraken over dit onderwerp komen in de "Werkmap" te staan. Elk jaar wordt deze map geüpdatet.
communicatie	Belangrijk onderdeel is en blijft de communicatie met de ouders en kinderen. In de corresponderende schooljaarplannen staat die verder uitgewerkt.
Financiële aspecten	Afhankelijk van onze keuze zullen de kosten betaald worden uit: of jaarlijkse begroting of afgeschreven dienen te worden. Ook is het mogelijk bij een digitaal volgsysteem dat het uit het ict-budget betaald wordt. Ondersteuning wordt betaald vanuit de nascholingsgelden.
opmerking	In dezelfde periode willen we een van de kernwaarden met alle betrokkenen bespreken: respect. (zie elders in dit schoolplan.)

Koersuitspraak 3: schoolontwikkeling / Passend onderwijs / handelingsgericht werken.

Looptijd: gehele schoolplanperiode.

Proceseigenaar: MT (AANSTURING) / TEAMLEDEN / OUDERS

Vanuit kernwaarden / visie/ missie/ onderliggende missiebegrippen:

- **Kernwaarden:** kwaliteit.
- **Missiebegrippen:** uitdagende leeromgeving, talenten en competenties, permanent leren van elkaar.
- **“Onder de missie liggende begrippen”:** de leerling als full partner, vakmanschap.

Informatie en overweging

HGW (handelingsgericht werken) is een planmatige en cyclische werkwijze waarbij onderwijsprofessionals (leerkracht, interne begeleider en leidinggevende) de volgende 7 uitgangspunten toepassen:

1. **Onderwijsbehoeften** staan centraal in de stappen van de cyclus. Wat heeft een leerling nodig om een bepaald doel te behalen. Hoe kan de leerkracht de leerling hierbij zo goed mogelijk ondersteunen?
2. Het gaat om **afstemming en wisselwerking**: het gaat niet alleen om het kind, maar om het kind in wisselwerking met zijn omgeving. Het gaat om *deze* leerling in *deze* groep, bij *deze* leerkracht, op *deze* school en van *deze* ouders.
3. **De leerkracht doet ertoe**. Het belangrijkste instrument om passend onderwijs te realiseren is de leerkracht wat heeft hij/zij nodig om doelgericht volgens het groepsplan te werken? Verhoogt hij/zij daarmee de leeropbrengsten van al zijn/haar leerlingen? Lukt het hem/haar te reflecteren op zijn/haar eigen rol: zijn/haar houding, gedrag, opvattingen, vaardigheden en het effect daarvan op leerlingen, ouders en collega's? Heeft hij/zij een opbrengstgerichte attitude? Door te investeren in leerkrachten, verhogen we de kans op succesvol passend onderwijs aanzienlijk. Het is dan ook essentieel dat de teamwerkbijeenkomsten, groepsbesprekingen en groepsbezoeken in het jaarrooster zijn ingepland.
4. **De positieve aspecten** van de leerling, de leerkracht, de groep, de ouders, de IB, het team en de leidinggevende komen in alle stappen van de cyclus aan de orde, En we vragen ons steeds af: wat werkt wel? Wat is al bereikt en hoe komt dat? Welke kansen en kwaliteiten zijn er en hoe kunnen we die benutten in het groepsplan?
5. **Betrokkenen werken constructief met elkaar samen**. De HGW-cyclus is alleen maar te realiseren als leerkrachten, leerlingen, ouders, IB en andere leer- en gedragspecialisten, bouwcoördinatoren en leidinggevendenden samenwerken. Dit vraagt om constructieve communicatie en het gezamenlijk analyseren van informatie, formuleren van doelen en onderwijsbehoeften en het vertalen hiervan naar een haalbaar groepsplan dat betrokkenen zien zitten.
6. **De HGW-cyclus is sterk doelgericht**: iedere fase en elke stap heeft een eigen doel. Zo weten we wanneer die fase of stap klaar is. We formuleren ook doelen voor de hele groep, voor alle subgroepen en voor één of meer individuele leerlingen.
7. **De HGW-cyclus verloopt systematisch in stappen volgens een heldere structuur**, die we twee keer per jaar doorlopen. Door de groepsbespreking tussen twee cycli in te plannen, is er een duidelijk schakelmoment. Deze bespreking kan ook als schakel fungeren naar een leerlingbespreking.
 - Fase 1. Waarnemen/signaleren
 - Stap 1: Verzamelen van leerling-gegevens in een groepsoverzicht
 - Stap 2: Signaleren van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben
 - Fase 2. Begrijpen/analyseren

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stap 3: Benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen ○ Fase 3. Plannen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stap 4: Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften ▪ Stap 5: Opstellen van het groepsplan ○ Fase 4. Realiseren <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stap 6: Uitvoeren van het groepsplan
	In de vorige planperiode hebben we ervaring opgedaan met het werken volgens bovenstaande info. We hebben dat gedaan voor het vakgebied rekenen. (Gekoppeld aan het project PARWO ⁵ .)
Doel	Het HGW bij het vakgebied rekenen blijven we vasthouden. We gaan deze wijze van werken ook inzetten op andere vakgebieden, te beginnen met schrijven en spelling. Daarnaast zullen definitieve formats voor formulieren worden aangemaakt , besproken en geaccordeerd en vastgelegd.
Prestatie-indicatoren: Meetlat aan het einde van de rit!	<ul style="list-style-type: none"> • HGW wordt effectief ingezet voor de vakgebieden: zie schooljaarplan • Formulieren voor het vastleggen worden (digitaal) aangemaakt en verwerkt.
Implementatie Opzet Werkwijze Activiteiten	<p>Elk schooljaar zullen in een jaarrooster de volgende activiteiten worden opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specifieke teamwerkbijeenkomsten betreffende HGW waarin vooraf gestelde doelen zullen worden gehaald. Voorbeeld: gezamenlijk de komende drie rekenblokken bespreken en praktisch aangeven hoe we daar de komende weken op HGW-wijze mee om gaan. • Groepsbesprekingen • Groepsbezoeken. <p>De werkwijze is steeds dezelfde zoals bij de inleiding omschreven en hieronder schematisch is weergegeven.</p>

⁵ **PA**ssend Reken en **W**iskunde **O**nderwijs: zie elders dit schoolplan.

	<h2 style="text-align: center;">Handelingsgericht werken</h2>
Tijd Fasering Tussendoelen	Invoering van HGW voor de volgende vakgebieden per schooljaar: <ul style="list-style-type: none"> • schrijven en spelling (schooljaar 2011/2012) • woordenschat (schooljaar 2012/2013)(nog bespreekbaar) • begrijpend lezen (schooljaar 2013/2014) (nog bespreekbaar) De evaluatie van het HGW is tweeledig: <ul style="list-style-type: none"> • Enerzijds zullen we elk schooljaar op de schoolconferentiedag moeten evalueren of de planning en werkwijze van het HGW voldoen, d.w.z. beantwoorden aan de doelstelling bij het volgende gedachtebolletje verwoord. • Anderzijds zullen we moeten evalueren via het analyseren van geijkte (CITO-) toetsen of de leerprestatie op deze wijze van werken ook significant verbeteren.
Leiderschap	De leiding zal het gehele proces op drie punten aansturen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Het organiseren en plannen van bijeenkomsten (ontwikkelingsbijeenkomsten / werkbijeenkomsten / groepsbesprekingen / groepsbezoeken) 2. De gehele communicatie rond HGW tussen leiding, leerkrachten, ouders en kinderen. 3. De inhoudelijke aansturing (voornamelijk een taak van de IB-er.) Bij deze gehele procedure is professionele hulp van buiten de school overbodig. Problemen en ontwikkeling van het HGW zullen ook besproken worden op de IB-bijeenkomsten van het samenwerkingsverband.

Evaluatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Enerzijds worden de resultaten van het onderwijs gemeten via de gestandaardiseerde (CITO-) toetsen. En met name zal er gericht naar die vakgebieden gekeken worden die via de HGW-wijze worden benaderd. Dat zal elk schooljaar gebeuren a.h.v. de medio (, indien mogelijk) toetsen van het CITO 2. Anderzijds zal de organisatie en planning rondom het HGW elk jaar worden geëvalueerd tijdens de schoolconferentiedag en indien nodig aangepast.
Borging	<p>Afspraken die gemaakt zijn of gemaakt worden komen in een papieren en digitale map genaamd: <u>werkmap</u> onder hoofdstuk: Handelingsgericht werken.(op server) Daar staan (komen) ook de formulieren die gebruikt worden voor o.a. groepsbesprekingen, groepsbezoek, groepsplan.</p> <p>Voorbeeld:</p> <p>Werkmap > handelingsgericht werken</p> <ul style="list-style-type: none"> > Afspraken > Formulieren > Mindmaps en schema's <p>Daarnaast zullen groepsgegevens en leerling-gegevens vastgelegd worden in gedigitaliseerde formulieren. Deze formulieren worden ingevuld in het leerling-administratie-systeem Dotcomschool.</p>
communicatie	Omdat het gaat over dit kind in deze omgeving zullen alle betrokkenen met elkaar moeten communiceren. Ook hierover zullen vastgestelde afspraken nagekomen moeten worden en aangepast. Centrale rol is hiervoor weggelegd bij de leiding van de school.
Financiële aspecten	Nihil.....we denken dat we voldoende capaciteit in huis hebben om deze wijze van werken vast te houden en verder uit te bouwen.
opmerking	Geen.

Koersuitspraak 4 : schoolontwikkeling / PARWO = passend reken- en wiskundeonderwijs.

Looptijd: 4 JAAR/ gehele schoolplanperiode

Proceseigenaar: MT (AANSTURING) / TEAMLEDEN

Vanuit kernwaarden / visie/ missie/ onderliggende missiebegrippen:

- **Kernwaarden:** samenwerking, creativiteit en kwaliteit.
- **Missiebegrippen:** uitdagende leeromgeving, talenten en competenties, permanent leren van elkaar, leren van de wereld,
- **“Onder de missie liggende begrippen”:** de leerling als full partner, vakmanschap docent

Informatie en overweging

Met het PARWO-project proberen we 'passend r/w onderwijs' te ontwikkelen:

- Onderwijs dat ‘past’ bij de aard en het vermogen van zowel 'gewone' als 'speciale' leerlingen.
- Onderwijs dat doelen durft te stellen die passen bij de eisen van deze tijd.
- Onderwijs dat wiskundige redzaamheid voorop stelt en dit uitgangspunt serieus doorvertaalt naar ‘gecijferdheidsdidactiek’.
- Onderwijs gebaseerd op een visie over leren, met gevoel voor kinderen en oog voor de gevoelige fases in het leerproces.
- Onderwijs waarin de ontwikkeling van de leerlingen centraal wordt gesteld en niet het vakgebied.
- Onderwijs dat goed geoutilleerd is, waar vaklui met verstand van zaken en voorzien van goed gereedschap aan het werk zijn

Dat vraagt een en ander:

- Zicht op niveaus van wiskundige activiteit, oog voor fundamentele wiskunde en gevoel voor cruciale leerfases.
- Een overzicht op relevante competenties, zodat groei in beeld komt en je zicht krijgt op de potentie van de leerlingen.
- Een raamwerk als kapstok voor het onderwijsaanbod: software, lessuggesties, - leertrajecten, onderwijsmaterialen, praktijkervaringen. Didactisch geordend zodat het wordt ingezet waar het op z'n plaats is.
- Lesmateriaal dat leerlingen wiskundige actief maakt, ze vertrouwen geeft, spelenderwijs laat leren, maar ook efficiënt laat oefenen.
- Krachtig onderwijsgereedschap voor de leerkracht, zinvolle inzet van ICT en gebruik van moderne technieken zoals video en digitale schoolborden.

Groepsleerkrachten zijn in staat om:

- m.b.v. de Parwo-quickscans, als aanvulling op de gebruikelijke toetsinstrumenten, de rekenontwikkeling van leerlingen in kaart te brengen, deze te analyseren, daaruit conclusies te trekken en die te vertalen naar onderwijsbehoeftes van kinderen.
- betekenisvolle en inspirerende leeromgevingen te ontwerpen die aansluiten bij de beginsituatie, de belangstelling en het verwerkingsniveau van de leerlingen.
- om de ‘eigen’ ontwerpen in te zetten als aanvulling of in plaats van de reguliere rekenlessen.

Bovenstaande is de afgelopen twee schooljaren (09/10 en 10/11) gerealiseerd op de volgende wijze:

- Tweemaal per schooljaar afnemen van de Quick-scans en analyse daarvan maken.
- Een schoolbreed Geld-project waarbij bedoelde betekenisvolle en inspirerende en eigen leeromgevingen ontworpen.
- In de eigen onderwijsleersituaties heeft de groepsleerkracht voortdurend gezocht naar “Parwo”- momenten en deze toegepast.
- En er is daarbij ook gebruik gemaakt van praktische materialen en lesopzetten die o.a. werden voorbereid tijdens de “praktische PARWO”- bijeenkomsten.

Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Het voortzetten en vasthouden van wat in de vorige schooljaren bereikt is (zie uitgangssituatie hierboven). • Schoolbreed rekenthema 's. ontwikkelen. Dit ter vervanging van wat in de methode Pluspunt wordt aangeboden. • Het intensiveren van Parwo-momenten in de dagelijkse praktijk van de rekenlessen. 								
Prestatie-indicatoren: Meetlat aan het einde van de rit!	<ul style="list-style-type: none"> • Zijn de thema's Geld en Meten/Tijd adequaat schoolbreed uitgevoerd? • Geven de Quickscans en Cito-toetsen ook een significante verbetering te zien van de rekenresultaten betreffende deze onderdelen? We streven naar een verdere verbetering van 5 % op de cito rekentoetsen voor alle leerlingen. (5% bovenop de al te verwachten gestegen gemiddelde score) voorbeeld: <div data-bbox="945 491 1671 906" data-label="Figure"> <table border="1"> <caption>Data from the bar chart</caption> <thead> <tr> <th>Categorie</th> <th>Waarde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>huidige score</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>verwachte stijging landelijk gemiddelde</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>verwachte score + 5%</td> <td>16</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p>We streven in ieder geval minimaal naar een gemiddeld C-niveau per groep.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten kennen de doorgaande leerlijn en cruciale momenten in de rekenontwikkeling. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ze zijn in staat volgens de 7 principes van Handelingsgericht Werken korte en lange termijn doelen te stellen, ze stemmen af op de ontwikkelingsbehoeften van kinderen. In samenspraak met kinderen worden haalbare doelen geformuleerd en geëvalueerd. • Er is blijvend extra aandacht en tijd voor automatiseren en memoriseren. • De methode Pluspunt wordt waar mogelijk en wenselijk losgelaten en vervangen door PARWO-activiteiten. • Gedurende het hele jaar staan PARWO-activiteiten centraal. • PARWO-quickscan staat op de toetskalender en wordt twee keer per jaar afgenomen. Analyse van de quick-scans worden meegenomen in de afstemming. • Meerkansenroute bij rekenen is geïmplementeerd en wordt onderhouden en uitgebouwd. • De Parwo- aanpak is verwerkt in de handelingsplannen op individueel – en groepsniveau. • Leerkrachten nemen deel aan ontwikkelen van materialen voor de matrix met als doel voortschrijdend inzicht in rekenontwikkeling bij kinderen te 	Categorie	Waarde	huidige score	10	verwachte stijging landelijk gemiddelde	15	verwachte score + 5%	16
Categorie	Waarde								
huidige score	10								
verwachte stijging landelijk gemiddelde	15								
verwachte score + 5%	16								

	<p>bewerkstelligen,.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten kunnen aansluiten bij behoeften door kennis en inzicht te hebben in gevarieerd en betekenisvol aanbod. • Er vindt collegiale uitwisseling plaats binnen de eigen school. • Uitwisseling met basisschool Juliana van Stolberg en basisschool de Hooght blijft bestaan en maakt leren van en met elkaar leerrijk. • Boeiend Onderwijs wordt gebruikt om het natuurlijk leren van kinderen te ondersteunen. • Kinderen hebben voldoende taalbesef om verworven rekeninzicht toe te kunnen passen; talige begrippen worden in betekenisvolle context aangeboden.
Implementatie Opzet Werkwijze Activiteiten	<p>De ingezette implementatie wordt uitgebouwd. Dit gebeurt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vastleggen van minimaal 4 werkbijeenkomsten waarbij op PARWO-wijze voorbereidingen worden getroffen voor de komende Pluspunt-rekenblokken. • Vastleggen van minimaal 4 teamvergaderingen met als agendapunt de stand van zaken betreffende het rekenen (PARWO) en bespreken van eventuele maatregelen ter verbetering van de opbrengsten. • Minimaal 4 bijeenkomsten van “praktisch PARWO”; bijeenkomsten (met collega-scholen) waarbij praktisch gewerkt wordt aan het vullen van de matrix met opdrachtkaarten en materialen. • Minimaal een van de besprekingen zal als onderwerp hebben de vergelijking van de toetsscores CITO en/ of quick-scans van verschillende schooljaren. • Vastleggen van leerlijnen betreffende thema-onderdelen te beginnen met een leerlijn meten en tijd in het schooljaar 2011-2012. • De schoolleiding schept randvoorwaarden om de hierboven gemelde activiteiten te kunnen ontplooiën en is daarin de samenbindende factor. • Minimaal 1 individuele bespreking per schooljaar van de groepsleerkracht met de IB-er aangaande de resultaten van rekenen, analyse van de toetsscores en naar aanleiding daarvan het opzetten van een groepsplan.
Tijd Fasering Tussendoelen	<ul style="list-style-type: none"> • 2011-2012 vasthouden van PARWO werkwijze gekoppeld aan HGW; gezamenlijke rekenthema's: Geld + meten/tijd.* • 2012-2013 vasthouden van PARWO werkwijze gekoppeld aan HGW; gezamenlijke rekenthema's: Geld + meten/tijd + thema x (te bepalen op conferentiedag 2012)* • 2013-2014 vasthouden van PARWO werkwijze gekoppeld aan HGW gezamenlijke rekenthema's: Geld + meten/tijd.+ thema x + thema y (te bepalen op conferentiedag 2013)* • 2014-2015 vasthouden van PARWO werkwijze gekoppeld aan HGW gezamenlijke rekenthema's: Geld + meten/tijd.+ thema x + thema y + thema z (te bepalen op conferentiedag 2014)**Elk thema kent een eigen leerlijn die vastligt / vastgelegd wordt. (“Werkplan PW”)
Leiderschap	<ul style="list-style-type: none"> • Directie en IB-er zijn in hun handelingsrepertoire gericht op het begeleiden van leerkrachten bij het implementeren en consolideren van vernieuwingen • - De deelnemers zijn voldoende toegerust om de in de kadertraining opgedane kennis over te dragen aan het team.
Evaluatie	<p>Elk schooljaar :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Worden op of omstreeks de conferentiedag PARWO- activiteiten geëvalueerd. • Worden de toetsscores vergeleken met andere schooljaren. (trend) • Na elke afsluiting van een thema wordt op de eerstvolgende teambijeenkomst het betreffende thema besproken.
Borging	<ul style="list-style-type: none"> • Alle evaluaties worden schriftelijk vastgelegd van elk schooljaar worden vastgelegd en bewaard in een digitale map + papier in ordner “Werkmap PW” • Elke leerlijn van een thema wordt vastgelegd en bewaard in een digitale map + papier in ordner “Werkmap PW”
communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Via de daarvoor bestemde kanalen wordt elk schooljaar algemeen inhoudelijke informatie aan ouders gegeven over stand van zaken en de te verwachte acties.

	<ul style="list-style-type: none"> • Over resultaten en individuele plannen wordt gecommuniceerd met kinderen en ouders • Voortgang, resultaten en evaluaties worden besproken in teambijeenkomsten en MR-vergaderingen.
Financiële aspecten	De subsidie betreffende Parwo stopt schooljaar 2010-2011. Aanschaf van materialen dient te geschieden uit de jaarlijkse exploitatie van leermiddelen of ict.
opmerking	geen

Koersuitspraak 5: Intensievere Ouderparticipatie

<p>Looptijd: voornamelijk 2011/2012 belangrijkste aanzet..... maar ook het gehele schoolplanperiode</p> <p>Proceseigenaar: team/ ouders</p> <p>Vanuit kernwaarden / visie/ missie/ onderliggende missiebegrippen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kernwaarden: respect, samenwerking, kwaliteit. • Missiebegrippen: veilig en leefbare en duurzame wereld. • “Onder de missie liggende begrippen”: de leerling als full partner, vakmanschap docent 	
<p>Informatie en overweging</p>	<p>Uitgangspunt is het beleidsstuk van Leerrijk! “Partnerschap tussen ouders en school” waarin het gemeenschappelijk belang van ouders en school wordt vernoemd, namelijk: het zorg dragen voor optimale omstandigheden voor een positieve ontwikkeling en het leren van kinderen. De daarbij behorende investeringen van school en ouders dienen een noodzakelijke vanzelfsprekendheid te zijn.</p> <p>In de voorliggende schooljaren (2009/2011) hebben ouderraad en MR gezamenlijk een onderzoek gedaan onder de ouders met als doelstelling: Hoe kunnen we ouders meer en meer betrekken bij het onderwijs van hun kinderen. Hieruit zijn ook enkele concrete voorstellen gedaan naar school toe. Hier moeten en willen we wat mee doen.</p> <p>Concrete suggesties van OR-MR waren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de nieuwsbrief “ de thema’s” die behandeld gaan worden, aankondigen zodat men weet wat er speelt (i.p.v. achteraf mee te delen). • overwegen om vanaf groep 5, naast de infoavonden, per groep ouderbijeenkomsten te organiseren. Om algemeen spelende onderwerpen voor deze groep kinderen te bespreken. • Begin van het jaar dient de leerkracht iedere ouder te vragen (middels briefje) of hij/ zij benaderd kan worden met de begeleiding van een activiteit welke in de loop van het jaar gepland staan. • De te organiseren activiteiten dienen eerder en herhaaldelijk gepubliceerd te worden. • De school dient van tevoren een duidelijke lijn neer te zetten dat wanneer er geen ouders kunnen helpen er geen uitje o.i.d. plaats zal vinden. • Nieuwsbrief nieuwe stijl, laten vergezellen van een nieuwe kleur nieuwsbrief (fris maken)
<p>Doel</p>	<p>Intensere participatie van ouders met school realiseren met de achterliggende gedachte dat dit de ontwikkeling van de kinderen alleen maar ten goede kan komen, maar ook het sociale aspect voor ouders en school speelt een rol. Daarnaast spelen actieve ouders een belangrijke en nuttige rol in en rond de school.</p>
<p>Prestatie-indicatoren:</p>	<p>In ieder geval: hebben we de voorstellen van de MR/OR kunnen realiseren?</p>
<p>Implementatie Opzet Werkwijze Activiteiten</p>	<p>Bij de planning van activiteiten rekening houden met nieuwe voorstellen en deze vermelden in de ouderkalender.</p> <p>Team/directie werkt samen met OR/MR realisatie van plannen uit. Plannen worden georganiseerd en geëvalueerd en vastgelegd.</p>

Tijd Fasering Tussendoelen	De rood geschreven tekst bij `informatie en overweging` worden in het begin van het schooljaar 2011/2012 uitgevoerd en indien positief geëvalueerd gecontinueerd in de daarna volgende schooljaren. Het voorstel van de extra ouderavond moet grondig worden besproken in samenspraak met MR/OR en team/directie.
Leiderschap	Directie is aansturend in deze...MR controlerend.
Evaluatie	Aan het einde van het schooljaar 2012 zullen we als team en MR/OR bekijken hoe de communicatie met ouders gestalte is gegeven, of extra inzet tot een positief effect heeft geleid en hoe verder te gaan in de daarna komende schooljaren.
Borging	Het is goed om in `werkmap PW` de communicatie met ouders concreet te beschrijven. Dat gaan we in 2011/2012 ook doen.
communicatie	Communicatie over communicatie is het summum van communicatie!!?? Ook hierover zullen we met ouders op onze eigen wijze communiceren.
Financiële aspecten	Geen consequenties.
opmerking	Geen.

Koersuitspraak 6: Duurzaamheid ⁶

<p>Looptijd: gehele schoolplanperiode</p> <p>Proceseigenaar: gehele team/ kinderen / ouders</p> <p>Vanuit kernwaarden / visie/ missie/ onderliggende missiebegrippen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kernwaarden: respect, en kwaliteit. • Missiebegrippen: veilig, toekomstgericht en leefbare en duurzame wereld. • “Onder de missie liggende begrippen”: de leerling als full partner, vakmanschap docent. 	
<p>Informatie en overweging</p>	<p>Een kenmerk van duurzaam ontwikkelen is de voortdurende wisselwerking tussen jezelf, de ander en de wereld. Deze samenhang is te vergelijken met een spinnenweb. Wanneer je aan een stukje van het web komt, beweegt het gehele web mee. De wereld is een “levend systeem” waarin elk onderdeelje met elkaar samenhangt. Kinderen ontdekken (zie voor lespakket: www.frisseschool.nl) dat ze een deel zijn van het geheel. Ze leren dat wanneer ze de wereld begrijpen, ze er invloed op kunnen uitoefenen. Een zeer natuurlijke bezigheid, aangezien kinderen van nature “systeemdenkers” zijn.</p> <p>Van jezelf, via de ander, naar de wereld om vervolgens te kunnen bekijken welke rollen je daar als helper hebt. Duurzaamheidvraagstukken zijn zeer geschikt om hier met kinderen invulling aan te geven. Dit zijn kwesties waarbij menselijke (people), economische (profit) en ecologische (planet) dimensies met elkaar verbonden zijn en elkaar beïnvloeden. De zoektocht naar balans tussen deze drie dimensies staat bij duurzaam ontwikkelen centraal. Wanneer kinderen ervaren dat hun gedachten over duurzaamheidkwesties echt betekenis hebben voor volwassenen, wordt duurzaam leren nog krachtiger. Naast het opdoen van kennis over duurzaamheidkwesties is het noodzakelijk om deze kennis te verbinden met essentiële waarden als respect, verantwoordelijkheid, zorgzaamheid enz. Een complexe optelsom, waardoor echt inzicht ontstaat. Anders gezegd, duurzame ontwikkeling kan geleerd worden!</p> <p>Het team is in algemene teamvergaderingen in het schooljaar 2009-2010 geïnformeerd over het begrip “duurzaamheid” en hoe daar mee om te gaan met kinderen en in de groep.</p>
<p>Doel</p>	<p>Hoofd: Kennis en inzicht⁷</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het ervaren, ontdekken en beleven van de wereld; vanuit je eigen perspectief en dat van de ander. - Het verbinden van waarden aan deze ervaringen en daardoor komen tot een breder inzicht in duurzaamheidkwesties en de samenhang tussen het verleden, het heden en de toekomst.

⁶ Zie ook voor inpassing in “school van de toekomst”mindmap bijlage 10

⁷ De indeling Hoofd, Hart, Hands is afkomstig uit Praxis Bulletin “Op is Op” januari 2010 artikel “Duurzame ontwikkeling in de kerndoelen”.

	<p>Hart: Attitudes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren van het ECO-denken; ofwel het erkennen en begrijpen van je rol en je plek in de wereld. - Inzicht krijgen in de wisselwerking tussen de mens en duurzaamheid van de wereld, deze verbinden aan waarden en daardoor gestimuleerd worden in het verantwoordelijkheidsgevoel voor de wereld, medemensen en de generatie na ons. - Het stimuleren van een positieve houding, gericht op het creëren van de gewenste toekomst. - Ervaren dat het werken aan duurzaamheidskwesties daadwerkelijk betekenis heeft voor de samenleving. - Het stimuleren van zelfbesef en eigenwaarde. <p>Handen: Vaardigheden en gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanuit verschillende perspectieven naar zaken kijken en duurzame oplossingen bedenken voor complexe problemen in deze wereld. - Zorgzaam, respectvol en verantwoordelijk omgaan met jezelf, de ander en de wereld. - Het maken van goed doordachte keuzes, passend bij wie je bent en wie je graag wil zijn, die bijdragen aan persoonlijke ontwikkeling.
<p>Prestatie-indicatoren: Meetlat aan het einde van de rit!</p>	<p>Het meetbare, de vaardigheden en het gedrag (handen) , is in de dagelijkse gang van zaken waar te nemen. Het moet dan ook een vanzelfsprekendheid dat mensen elkaar aanspreken op niet-duurzaam-gedrag. De attitude (hoofd/hart) die daarbij hoort is de basis van ons gedrag. We spreken af dat 1x per schooljaar duurzaamheid als item op de teamvergadering staat. Dit naast het feit dat we elk schooljaar een thema/project organiseren omtrent dit thema. Hier is sprake van een groeimodel betreffende alle drie onderdelen van de doelstellingen.</p>
<p>Implementatie Opzet Werkwijze Activiteiten</p>	<p>Minimaal één keer per schooljaar zal op de teamvergadering “duurzaamheid” als belangrijkste item op de agenda staan. Hoe gaan we om met dit gegeven en wat kan er verbeterd worden. Één keer per jaar willen we een thema/ project wijden met als titel: duurzaamheid. Voorstel: een of meerdere mensen/kinderen benoemen als ambassadeur voor duurzaamheid?In het schooljaar 2011-2012 gaat groep 8 starten met project wat geïnitieerd is door prinses Laurentien van Oranje en wat tot doel heeft om kinderen samen met volwassenen te laten debatteren over duurzaamheid. We kijken of dit vervolg krijgt.</p>
<p>Tijd Fasering Tussendoelen</p>	<p>Moeilijk is het om in dit specifieke geval te spreken van een fasering met het bereiken van tussendoelen. Aardig zou zijn om de intensiteit van onze duurzaamheids-houding te meten. Zijn we ook echt duurzaam bezig in de dagelijkse praktijk en tijdens onze opvoeding of is het alleen maar een mooi modern begrip waar we mee kunnen scoren?</p>
<p>Leiderschap</p>	<p>Aansturing op dit terrein is zeker een taak van de directie....of/en de ambassadeurs</p>
<p>Evaluatie</p>	<p>Elk jaar willen we dit onderwerp op een teamvergadering terug laten komen. Wellicht handig om dat te doen vlak voor of na het project duurzaamheid. Op dat moment is evaluatie / stand van zaken bespreekbaar. Resultaten worden we vastgelegd in de “werkmap PW”.</p>
<p>Borging</p>	<p>Uitgangspunten, activiteiten en afspraken vastleggen in de (digitale) “werkmap PW”</p>
<p>Communicatie</p>	<p>Besprekingen in team-, OR- en MR- bijeenkomsten en vooral ook communiceren met ouders en kinderen op de afgesproken wijze. Wat gaan we doen? Wat hebben we gedaan? Hebben we het goed gedaan?</p>
<p>Financiële aspecten</p>	<p>Eventuele nu nog niet bekende onkosten worden betaald vanuit exploitatie leermiddelen.</p>
<p>opmerking</p>	<p>geen</p>

Koersuitspraak 7: Inzet ict

<p>Looptijd: gehele planperiode</p> <p>Proceseigenaar: team / directie en ict-er sturen aan.</p> <p>Vanuit kernwaarden /visie/ missie/ onderliggende missiebegrippen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kernwaarden: creativiteit en kwaliteit. • Missiebegrippen: toekomstgericht, uitdagende leeromgeving, talenten en competenties, leren van de wereld, identiteit. • “Onder de missie liggende begrippen”: de leerling als full partner, vakmanschap docent. 	
<p>Informatie en overweging</p>	<p>Juist op het gebied van ict is er sprake van een voortdurende stroomversnelling. Daarin meegaan is een noodzakelijkheid maar belangrijk is om op het goede moment te kiezen voor de juiste zaken, zowel hardwarematig als softwarematig. Dat is geen sinecure omdat ook de financiële mogelijkheden niet altijd vanzelfsprekend zijn.</p> <p>Hardware: Op dit moment beschikken de groepen 3 t/m 8 over 3 tot 4 computers + een touchscreen met ingebouwde pc en dvd-speler. De kleutergroepen hebben de beschikking over twee pc's per groep. Er is sprake van een intranet met aansluiting op internet.</p> <p>De software : die daarop gebruikt wordt is enerzijds gerelateerd aan de methode (bijv. Taaljournaal) maar meer wordt nog intuïtief het internet gebruikt waar goede oefen- en andere programma's te vinden zijn.</p> <p>De tendens van de laatste jaren is dat de pc steeds meer ingezet gaat m.b.v. internet(werken in de “cloud”). Daarnaast zal de individuele digitale werkplek voor kinderen gewoon gaan worden. Deze beide ontwikkelingen zijn belangrijk om op in te spelen. Hetgeen betekent dat we digitale werkplekken zullen moeten gaan creëren waar kinderen vooral op het internet kunnen inloggen. Een goede “elektronische werk/ leeromgeving” (ELO) is dan een must. Hierbij is een goed (digitaal) klassenmanagement een belangrijk gegeven. .</p>
<p>Doelstellingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creëren van digitale werkplekken voor kinderen.(minimaal 8 extra (draadloze) begin schooljaar 2011/2012)laptops of tablets? (Jaarlijks verhogen met 5 !) • Realiseren van een snelle internetverbinding • Mogelijk maken om te gaan werken met ELO (elektronische werk-leeromgeving) • Zoeken naar goede software om ELO + klassenmanagement te realiseren • Onderzoek naar nieuwe netwerkbeheerder starten in 2013...op Leerrijk!-niveau beslissen in 2014. • Kijken of een teamlid zich wil specialiseren in o.a. het software-gebeuren. (opnemen in taakbeleid)
<p>Prestatie-indicatoren:</p>	<p>Naast de huidige inzet van digitale middelen moet het in 2015 mogelijk zijn dat: Kinderen (minimaal van groep 6-7-8) met hun eigen code kunnen inloggen op een digitale werkplek (en/of internet) waar ze dan hun eigen aangepaste programma kunnen vinden en daaraan werken.</p>

Implementatie Opzet Werkwijze Activiteiten	Gezamenlijk optrekken met Leerrijk! (ict-werkgroep) om doelstellingen te bereiken. Daarnaast is het genereren van voldoende financiën ook een belangrijk item en in dit geval zal bekeken moeten worden of het “overhevelen” van gelden naar de ict-post mogelijk is.
Tijd Fasering Tussendoelen	In het begin van schooljaar 2011-2012 zal een snellere internetverbinding worden gerealiseerd. In het begin van schooljaar 2011-2012 zullen er minimaal 8 (draadloze) digitale werk/leerplekken bijkomen. In de jaren daarna zal uitbouwen nodig/mogelijk zijn. Verder kijken is op dit moment moeilijk omdat ontwikkelingen zo snel gaan. (+ zie opmerking onder aan deze tabel)
Leiderschap	Directie en ict-er zullen dit onderdeel aansturen. Teamlid die deze taak mee op zich neemt.
Evaluatie	Vier keer op schooljaarbasis zal ICT expliciet als belangrijk onderdeel op de agenda van de teamvergadering komen staan.
Borging	Afspraken worden schriftelijk / digitaal vastgelegd in “Werkmap PW”
communicatie	Mogelijkheden en problemen worden besproken in de ict-werkgroep van Leerrijk! Mogelijkheden en ontwikkelingen worden (o.a. via Peeweeetje) doorgegeven aan personeelsleden.
Financiële aspecten	Om “bij te blijven” op ict-gebied is veel geld nodig. Wellicht dat de school de sponsorwerkgroep in deze hier ook op mag aanspreken. Anderzijds worden mogelijkheden steeds groter en vaak goedkoper (denk in dit verband aan de ontwikkelingen van tablets.
opmerking	geen

Hoofdstuk 3 Overige eigen beleidsvoornemens

Hieronder een overzicht van beleidsvoornemens / acties, vooral van die welke die hierboven **niet** vermeld zijn.

Terrein	Jaar	Activiteit	Vanuit kernw./visie/missie/	Kosten
Organisatie	2011-2012	1. Deskundigheidsbevordering Soc. Emotioneel 2. Preventiemedewerker 3. BHV-ers 4. Nieuwe vertrouwenspersoon	Veilige omgeving in alle opzichten./	€ 3000,- (nascholing)
				€ 750,- (nascholing)
				€ 0,-
	2012-2013			
	2013-2014			
	2014-2015			

Identiteit	2011-2012	kernwaarden	Aandacht: respect	€ 0,-
	2012-2013	kernwaarden Contacten met Hoef-Hugo	Aandacht:samenwerking	€ 0, € 0,-
	2013-2014	kernwaarden	Aandacht:autonomie	€ 0,
	2014-2015	kernwaarden	Aandacht vanuit:creativiteit en kwaliteit	€ 0,

Onderwijs	2011-2012	1. Aanschaf methode begrijpend lezen 2. Aanschaf info voor kleuters/ Schatkist? 3. Aanschaf nieuwe methode catechese 4. voortzetting VVE	1.+ 2. uitdagendere leeromgeving 3. identiteit 4. leren van en met elkaar	€ 3000,- (leermiddelen) € 1000,- (leermiddelen) € 500,- per jaar. (leermiddelen)	
		2012-2013	1. Aanschaf nieuwe schrijfmethode 2. voortzetten VVE	€ 500,- 1. uitdagendere leeromgeving 2. leren van en met elkaar	
		2013-2014	1. voortzetten VVE	1. leren van en met elkaar	
		2014-2015	1. voortzetten VVE ⁸	1. leren van en met elkaar	

⁸ "Elk kind een belofte", borgdocument VVE, Pieter Wijten

Personeel	2011-2012	1. Opzetten profielschets directeur		€ 0,-
	2012-2013	1. Benoeming nieuwe directeur		financieel voordeel ? Jongere directeur ? / kortere wtf?
	2013-2014	1. Nieuwe invulling functiemix / invulling	Uitdagendere leeromgeving	€0,-
	2014-2015			

Beheer /ict	2011-2012	1. Dig. werkplek 8 x	Uitdagendere leeromgeving	€ 3000,-
	2012-2013	1. Dig. Werkplekken 5 x 1. 1x touchscreen kleuters	Uitdagendere leeromgeving	€ 2000,- €1700,-
	2013-2014	1. Dig. Werkplekken 5 x 1. Server	Uitdagendere leeromgeving	€2000,- € 750,-
	2014-2015	1. Dig. Werkplekken 5 x	Uitdagendere leeromgeving	€2000,-

Beheer	2011-2012	1. Aanleg natuurspeelleertuin 2. Uitrust fietsers 3. Verplaatsen en verwijderen speeltoestellen 4. Ventilatie kopieerruimte	1.leren van de wereld, en leefbare en duurzame wereld.	€ 30.000,- subsidie Provincie Noord Brabant. Meenemen in plan natuurspeelleertuin Meenemen in plan natuurspeelleertuin. € 500,-
	2012-2013	1. Nieuwe aanbouw? Kleuters		€ 3000,- (o.a. meubels)
	2013-2014			
	2014-2015			

Hoofdstuk 4 Verplichte activiteiten

De verplichte activiteiten komen deels voort uit wet- en regelgeving maar ook voor een niet onbelangrijk deel uit het kwaliteitsbeleid van Leerrijk! (gemarkt met *). Doel van met name de laatstgenoemde onderdelen is uiteraard het trekken van conclusies en doen van aanbevelingen naar de toekomst.

Terrein	Jaar	Activiteit
Onderwijs*	2x jaar , bij de toetsperiodes	Het maken van trendanalyses, het trekken van conclusies daaruit en het formuleren van acties ten aanzien van de “zorgcijfers” en de toetsresultaten.
Organisatie*	Jaarlijks, mei	Samenstellen (met het team) schooljaarplan Inleveren: einde schooljaar
Organisatie*	Jaarlijks, oktober	Samenstellen schooljaarverslag op basis van teamevaluatie Inleveren: uiterlijk herfstvakantie
Organisatie	Jaarlijks, voorjaar	Actualiseren en inzenden schoolgids Inleveren voor zomervakantie (bij inspectie)
Organisatie*	Jaarlijks, sept.	Bespreken (jaar-)plan van aanpak (arbo) in team en m.r.
Organisatie	Jaarlijks	Uitvoeren ontruimingsplan + nabespreking
Organisatie*	N.t.b.	Houden van leerling- en ouderenquête
Organisatie*	N.t.b.	Houden van welzijnsenquête personeel
Organisatie*	2014	Houden van RI&E, opstellen plan van aanpak, acties in schoolplan opnemen
Personeel*	Jaarlijks	Houden functioneringsgesprek / beoordelingsgesprek
Personeel	Jaarlijks	Uitwerking taakbeleid
Beheer	Jaarlijks, november	Jaarbegroting vaststellen
Beheer	Jaarlijks, jan-feb	Toelichten jaarbegroting aan personeel en m.r.
Beheer	Jaarlijks, juni-aug	Actualiseren meerjarenbegrotingen
Beheer	Jaarlijks, september	Toelichten meerjarenplanningen aan personeel en m.r.
Beheer	Jaarlijks, april	Toelichten jaarresultaten aan personeel en m.r.
Beheer	Jaarlijks, november	Onderhoudsplanning actualiseren (met Dyade VG)

Bijlagen

1.Het wettelijk kader

In de wet op het primair onderwijs (WPO) zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van het schoolplan. Naast het gegeven dat iedere vier jaar een nieuw schoolplan vastgesteld moet worden, wordt het volgende gemeld:

Artikel 12. Schoolplan

- 1.Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd, en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Het schoolplan omvat mede het beleid ten aanzien van de aanvaarding van materiële bijdragen of geldelijke bijdragen, niet zijnde ouderbijdragen of op de onderwijswetgeving gebaseerde bijdragen, indien het bevoegd gezag daarbij verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen binnen de schooltijden en tijdens de activiteiten die worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, alsmede tijdens het overblijven, zullen worden geconfronteerd. Het schoolplan kan op een of meer scholen voor basisonderwijs en een of meer scholen voor ander onderwijs van hetzelfde bevoegd gezag betrekking hebben.
- 2.Het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor het onderwijs en van de door het bevoegd gezag in het schoolplan opgenomen eigen opdrachten voor het onderwijs in een onderwijsprogramma. Daarbij worden tevens betrokken de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en voor leerlingen voor wie een leerlinggebonden budget beschikbaar is.
- 3.Het personeelsbeleid, voor zover dat in het schoolplan tot uitdrukking wordt gebracht, omvat in elk geval maatregelen met betrekking tot het personeel die bijdragen aan de ontwikkeling en de uitvoering van het onderwijskundig beleid alsmede het document inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in artikel 30 van de wet.
- 4.Het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs omvat in elk geval:
 - a. de wijze waarop het bevoegd gezag bewaakt dat die kwaliteit wordt gerealiseerd,
 - b. de wijze waarop het bevoegd gezag vaststelt welke maatregelen ter verbetering van de kwaliteit nodig zijn, en
 - c. maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.

Deze wettekst bevat een aantal voorwaarden waaraan het schoolplan moet voldoen. Opnemen van de volledige uitwerking van die voorwaarden zou tot gevolg hebben dat het schoolplan een wel zeer lijvig stuk zou worden. Bovendien zou o.i. de essentie van het stuk, zicht op de onderwijsinhoudelijke ontwikkeling van de school, daarmee te niet gedaan worden. Daarom wordt in deze bijlage kort ingegaan op de voorwaarden en verwezen naar de betreffende beleidsstukken. Deze zijn openbaar en via de website www.leerrijk.nl in te zien.

2.Beschrijving van het kwaliteitsbeleid.

De plancyclus waar in dit schoolplan in hoofdstuk 1 naar verwezen wordt is een belangrijk element in het kwaliteitsbeleid. Middels de plancyclus wordt een zekere planmatigheid in de schoolontwikkeling gewaarborgd. Tevens is het een belangrijk instrument in de interne en externe verantwoording die de school aflegt. In het beleidsstuk ter zake “Kwaliteitsbeleid Leerrijk!” wordt gedetailleerd beschreven hoe we de kwaliteit van de scholen monitoren en bevorderen. Een ontwikkeling die het noemen waard is betreft het gevoeligheid steeds meer gewicht geven aan de mening van ouders en kinderen met betrekking tot de kwaliteit die ze ervaren. Daar ligt de eerste verantwoordingsplicht van de Leerrijk! scholen.

3.Onderwijskundig beleid.

Het onderwijskundig beleid van Leerrijk! heeft ten opzichte van de vorige schoolplanperiode een behoorlijke wijziging ondergaan. Hadden we pakweg 5 jaar geleden nog een uitgebreide bovenschoolse beschrijving van “hoe het allemaal moest”, nu is het anders geregeld. De kernwaarden en missie van Leerrijk! vormen de basis en tegelijkertijd het kader voor de schoolontwikkeling. De uitwerking daarvan geschiedt volledig op schoolniveau waarbij de scholen zich gaandeweg zoveel als mogelijk afstemmen op de specifieke situatie van de school.

Deze ontwikkeling is ook een gepland onderdeel in het schoolplan (zie daarvoor de koersuitspraken). Over deze uitwerking willen we zo veel als mogelijk verbinding tussen de scholen bevorderen.

4.Uitwerking van de wettelijke opdracht.

Scholen binnen Leerrijk! werken met programma's en methoden waarmee ze als uitgangspunt voldoen aan de kerndoelen die de wet stelt. In onderstaand schema worden deze methodes genoemd. Indien scholen daarvan afwijken, bv. middels het hanteren van eigen programma's dan wel aangepaste didactiek wordt dat in onderstaand schema geduïd en nader omschreven.

Ook wordt aangegeven welke methodes in de komende planperiode in aanmerking komen voor vervanging....of door een andere methode of door een andere manier van werken.

Ontwikkelingsgebied	Methode	Eigen aanpak*	Vervanging
Begrijpend lezen	Wie dit leest	nee	2011
Kleuter methode	Schatkist	nee	2012
Schrijfmethode	Schrijftaal	nee	
catechese	Trefwoord	nee	2011
*Wij zijn van mening dat naast de inzet van methodes eigen inbreng/aanpak onontbeerlijk is. Of zoals men in de wandelgangen ook wel zegt: Laat de leerkracht geen slaaf worden van zijn methode.			

5.Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften / leerlingen met lgf-budget.

Binnen Leerrijk!-scholen is niet gekozen voor een eenduidige benadering van deze groep(en) leerlingen. Iedere school kiest een eigen benadering en legt daar verantwoording over af, in eerste instantie aan de ouders van de kinderen die het betreft. We zien een spreiding in uitwerking die varieert van extra aandacht voor het betreffende kind in de klassensituatie tot specifieke handelingsplannen binnen de klassensituatie, individuele of groepsgewijze hulp voor het kind buiten de klassensituatie door eigen personeel of ook inzet van externe begeleiders. Op de uitwerking wordt in hoofdstuk 2 nader ingegaan. De compleet uitgewerkte stukken met betrekking tot de zorgstructuur zijn uiteraard op school in te zien.

6. Personeelsbeleid.

Het personeelsbeleid van Leerrijk! bevat een fiks aantal onderdelen. Deze zijn in aparte beleidsstukken uitgewerkt. Hoewel dat op het eerste gezicht niet altijd zo lijkt is het personeelsbeleid direct of indirect gericht op het creëren van voorwaarden die het personeel in de breedste zin van het woord in staat stellen hun kerntaak, het verzorgen van goed onderwijs, zo goed als mogelijk uit te laten voeren. Daarnaast wordt jaarlijks in het schooljaarplan inzicht gegeven in de activiteiten die op het gebied van deskundigheidsbevordering ondernemen worden.

Een ontwikkeling die we signaleren en ook willen bevorderen is het toenemen van teamgerichte scholing en ontwikkeling. Daarbij wordt ook meer dan voorheen intern beschikbare deskundigheid benut. Externe deskundigen worden steeds meer ingezet om “de trainer te trainen” en zodoende de schoolontwikkeling in handen te houden van bv. de eigen directie of intern begeleider. De komende planperiode zetten we in op het delen van de expertise, niet alleen binnen de scholen maar ook tussen de scholen. We willen de lerende organisatie en het systeemdenken gaandeweg meer en meer in werking zien. Het bevorderen van interne mobiliteit (van mensen en de kennis en ervaring die ze allemaal hebben) zal o.i. bijdragen aan het verspreiden, delen en gebruiken van elkaars kennis.

7. Materiële of geldelijke bijdragen.

Feitelijk is deze regel binnen Leerrijk! alleen van toepassing op middelen die in het kader van het overblijven geïnd worden. Het overblijven wordt binnen Leerrijk! georganiseerd middels het inhuren van organisaties of door inzet van de oudervereniging dan wel een speciale overblijfcommissie. Er worden geen structurele verplichtingen aangegaan, leerlingen worden dan ook niet geconfronteerd met de gevolgen daarvan.

8. Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding.

Artikel 30 van de WPO beschrijft de wijze waarop een schoolbestuur dient te handelen als het gaat om de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding. Het aldaar geformuleerde kenmerkt zich o.i. als volgt:

- Men gaat uit van een planbare werkelijkheid. Wat Leerrijk! betreft is dit een benadering die geen zin heeft, veel elementen zijn eenvoudigweg niet te plannen.
- Het begrip schoolleiding past niet langer (althans voor de Leerrijk! –situatie) bij de werkelijkheid. Daar waar nog sprake is van een directeur en adjunct-directeur als schoolleiding zien we dat binnen Leerrijk! juist verdwijnen. Met name de functie van adjunct-directeur verdwijnt steeds meer ten faveure van de functie van intern begeleider en/of de taak van bouwcoördinator. Per situatie is het dan ook verschillend in welke mate iemand als schoolleiding getypeerd kan worden.

De huidige situatie en gang van zaken is als volgt te typeren:

- Bij benoemingen “in de schoolleiding” wordt in eerste instantie gekeken naar de kwaliteit. Aan de formulering “bij gelijke kwaliteit” hechten we geen waarde, deze gaat er van uit dat kwaliteit zodanig meetbaar is dat je mensen op basis van cijfers kunt vergelijken. Bovendien: twee mensen zijn nooit gelijk.
- Bij benoemingen wordt ook gekeken naar “wat de school nodig heeft”, hoe het organiseerbaar gehouden kan worden. Het belang van de organisatie gaat voor het belang van sollicitanten.
- Intern worden mensen gestimuleerd deel te nemen aan kweekvijvers, vooralsnog voor de functie directeur en intern begeleider. Daarbij wordt uiteraard geen onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen. Op dit moment (december 2010) hebben 2 mannen en 1 vrouw zich gemeld voor de opleiding voor de functie van directeur, vier vrouwen opteren voor het intern begeleiderschap.

- Bij open sollicitaties is het “aanbod mannen” veel groter dan het “aanbod vrouwen”.
- Bij de directeuren is de verhouding man/vrouw nu (december 2010) 12/5, het aantal vrouwen groeit langzaam maar zeker. In de groep “overige tot de schoolleiding te denken functionarissen” is dit lastiger te duiden. De verhouding man/vrouw is daar 6/18.
-

9.Onderzoeksgegevens /sz-analyse

De koers voor dit schoolplan is niet alleen bepaald door de visie die school heeft op de toekomst maar is net zo goed gebaseerd op in het verleden geleerde lessen en de daar uit voortkomende consequenties. Dit alles is een kristallisatie van overlegmomenten, nascholingsbijeenkomsten, evaluaties zowel binnen het team als daarbuiten (mr/or/directieoverleg)

Belangrijkste sturing aan onze toekomstvisie is ontstaan in de jaren 2008/2010 waarin we in het kader van **het frisse scholen project** van de provincie Noord Brabant niet alleen aandacht hadden voor een fysiek frisse school maar ook gingen voor “fris” onderwijs.

In de algemene teamvergadering van april hebben we onszelf de vraag gesteld: Waar is Pieter Wijten goed in en wat moet verbeteren? In grote lijnen was het antwoord: Onze visie...waar het kind centraal staat is een sterk punt van onze school....met alle consequenties van dien. Aandacht moet uit blijven gaan naar verder in praktijk brengen van die visie op alle fronten maar met name via de in dit schoolplan geschetste wijze en accenten.

Overige bronnen:

- Ri&E (zowel welzijn, veiligheid als gezondheid).
- Plan van aanpak Ri&E.
- Onderzoek Beroepstrots
- Jaarverslagen school.
- Vorige schoolplan/-jaarplan.
- Inspectierapporten.
- Enquêtegegevens.
- Overzicht methodes en kerndoelen (inspectie)
- www.frissescholen.nl (doorlinken)
- www.pieterwijten.nl (doorlinken)

9.Extra informatie : Identiteit

Onderstaand schema is nog steeds actueel. Visie en praktijk van basisschool Pieter Wijten manifesteert zich in de eerste twee kolommen. In de praktijk zal dat waar te nemen zijn in het naleven van waarden en normen, bidden en vieren en overdragen van kennis in deze.

	(school-)catechese	Godsdienst/ levensbeschouwing	Geestelijke stromingen
Doelgroep	Kinderen van katholieke ouders	Kinderen van katholieke ouders en anders-gelovigen of niet gelovigen	Alle leerlingen
Doel	Verdieping van kennis en beleving van het katholieke geloof	Leren omgaan met de levensbeschouwelijke benadering vanuit een christelijk perspectief in dialoog met andere godsdiensten/ levensbeschouwingen.	Kennis van geestelijke stromingen naar opvattingen, voorgangers feestdagen,etc..
Inhoud	Christelijke godsdienst	Christelijke godsdienst en andere godsdiensten en levensbeschouwingen	Levende godsdiensten in Nederland en levensbeschouwingen (zoals Humanisme)
methode	Vanuit bijbel en/of kerkelijke leer (deductief) Methode: Trefwoord???	Vanuit levensvragen (inductief)	Vanuit verschijningsvormen (objectief)

Onze school is een afspiegeling van de huidige maatschappij. In onze samenleving wonen mensen van verschillende culturen met verschillende opvattingen. Kinderen van nu moeten als volwassenen een zinvolle plaats in deze samenleving zien te vinden. Daarvoor is het nodig dat zij een eigen standpunt kunnen innemen en openstaan voor andere meningen en opvattingen. Middels o.a. het geven van catecheselessen wil basisschool Pieter Wijten kinderen tot steun zijn bij het zoeken naar die levenshouding. We doen dit vanuit christelijk perspectief, naar het voorbeeld van Jezus Christus.

Beschrijving huidige situatie

Afspraken en regels

Jaarlijks worden bij aanvang van het nieuwe schooljaar samen met de kinderen regels geformuleerd om op een positieve manier met elkaar te kunnen werken, spelen en leven. Deze groepsregels worden zowel door de leerkracht als door de kinderen onderschreven middels een handtekening. Zij worden opgehangen in de groep en regelmatig gebruikt en geëvalueerd.

Ook wordt ieder jaar aandacht besteed aan groepsvorming. Afspraken hieromtrent zijn vastgelegd.

Daarnaast hanteert de school een gedragscode en omgangsprotocol, waarin vermeld staat hoe o.a. wordt omgegaan met gelijkwaardigheid t.a.v. mannen en vrouwen, jongens en meisjes, agressie en geweld. Zowel gedragscode als omgangsprotocol staan afgedrukt in de schoolgids.

Houding naar en omgang met andere godsdiensten en levensbeschouwingen in de school:

Basisschool Pieter Wijten staat open voor leerlingen en ouders met een andere geloofsovertuiging. Van hen wordt verwacht dat zij op een respectvolle manier om zullen gaan met het katholieke gedachtegoed, zoals beschreven in het identiteitsbeleidsplan. Bij aanname van leerlingen wordt hier nadrukkelijk op gewezen. (zie

aanmeldingsformulier) Vanuit een respectvolle houding vinden we het belangrijk kennis te nemen en te leren van elkaars waarden en normen. Cultuuroverdracht wordt gestimuleerd en geplaatst in betekenisvolle situaties. Weet hebben van verschillende gebruiken, tradities en overtuigingen bevordert een goed pedagogisch klimaat.

Vieren en bidden:

Dagelijks wordt in elke groep op eigen wijze gestart met gebed.

Jaarlijks vindt een beginviering plaats op school, waarin wordt stilgestaan bij de eigenheid van elk persoon en aandacht wordt besteed aan positief omgaan met elkaar. Aan het einde van het schooljaar wordt met alle kinderen (in de parochiekerk H.Antonius van Padua) het schooljaar in bezinning afgesloten.

Respect voor andere geloofsovertuigingen wordt hier geconcretiseerd: naast de pastoor kan de imam aanwezig zijn. Er wordt samen gebeden en gezongen, de eucharistie wordt afzonderlijk gevierd, op dat moment gaat de imam met de islamitische kinderen in een aparte ruimte bidden uit de Koran. De viering wordt gezamenlijk afgesloten.

Op deze manier willen wij een voorbeeld stellen naar volwassenen, die op verschillende plaatsen in de wereld de mogelijkheid van positief met elkaar omgaan nog niet hebben ontdekt en slechts geweld inzetten.

Feesten worden multicultureel en multireligieus gevierd. We besteden aandacht aan verjaardagen van kinderen en leerkrachten, christelijke feesten zoals advent, Kerstmis, Carnaval, Pasen, Sinterklaas, sacramentsvieringen als eerste communie en vormsel. Daarnaast is er aandacht voor besnijdenis, Ramadan en islamitische feesten. De islamitische kinderen krijgen de gelegenheid tot het vieren van suiker- en offerfeest. Tijdens feesten wordt er rekening gehouden met tradities en geloofsovertuigingen: islamitische kinderen wordt bijvoorbeeld een alternatief geboden voor gerechten, die bereid zijn met varkensvlees.

Onderwijskundige inrichting:

Zoals reeds vermeld in de visie vinden catecheselessen plaats.

Jaarlijks wordt m.b.v. de methode Trefwoord een planning gemaakt van catecheselessen, waarbij ook de Trefwoord – kalender gebruikt wordt. Het gebruik van trefwoord staat momenteel ter discussie, niet vanwege de inhoud maar wel vanwege de financiële consequenties ...het is een dure methode. Bij aanvang van het schooljaar 2011-2012 willen we hier duidelijkheid over hebben.

Vakgebied geestelijke stromingen:

Informatie over de wereldgodsdiensten komt tijdens de verschillende wereldoriënterende vakgebieden en catechese ter sprake.

Andere onderwijsactiviteiten als concrete uitingsvorm van katholiek onderwijs:

Vanuit betekenisvolle situaties sluiten we aan bij datgene dat bij kinderen, ouders en leerkrachten leeft. Dat betekent dat wij vreugde en verdriet willen delen en elkaar willen ondersteunen in deze processen. Het betekent ook dat wij met elkaar waar nodig actie willen ondernemen (in de vorm van het inzamelen van geld en/of goederen, of het tonen van onze betrokkenheid mondeling of schriftelijk) om de hulpbehoevende medemens geestelijk maar ook materieel de helpende hand toe te steken. (ook als onderdeel van burgerschapskunde)

Schoolorganisatie:

Binnen de organisatie wordt gezocht naar mogelijkheden en ruimte om een ieder die een bijdrage levert aan het bovenvermelde op te nemen in de schoolgemeenschap. Het onderhouden van interne en externe contacten vinden we noodzakelijk om eigen inzichten en vaardigheden bij te stellen en te ontwikkelen, waardoor zij weer overgedragen kunnen worden aan leerlingen, ouders en buurtgenoten.

Relatie met de geloofsgemeenschap:

De school heeft een goede relatie met de parochie Sint Antonius van Padua. Dit houdt onder andere in dat informatie wordt uitgewisseld, de school een actieve rol speelt bij de voorbereiding van de sacramenten van de eerste communie en het vormsel. Daarnaast verleent de parochie medewerking aan de eindejaarsmis van de school. Ook onderhoudt de school contact met de islamitische geloofsgemeenschap; in overleg met pastoor en imam wordt de eindejaarsviering samengesteld.

Overzicht van gehanteerde methodes voor de vak- en vormingsgebieden:

Vak- / vormingsgebied:	Gehanteerde methode:	actie	kerndoelen
Vorbereidend rekenen en taal	Schatkist als bronnenboek	Vernieuwen 2012	Ja
Nederlands	Taaljournaal (4/5/6)		Ja
Aanvankelijk lezen	Veilig leren lezen		Ja
Technisch lezen	Wie dit leest	Vernieuwen 2012	Ja
Begrijpend lezen	Wie dit leest	Vernieuwen 2011	Ja
Schrijven	Schrijftaal	Vernieuwen 2013	Ja
Rekenen / wiskunde	Pluspunt (nw versie)		Ja
Oriëntatie op jezelf en de wereld	Meander Noud en Brandaan		Ja
Engels	Junior		Ja
Verkeer	Verkeerskranten		Ja
Catechese	Trefwoord	Twijfel ?	-
Kunstzinnige oriëntatie	-		-
Bewegingsonderwijs	-		-
Tekenen	Tekenvaardig		
VVE	Startblokken / basisontwikkeling		